

Nota Kaders 2025-2028

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Inleiding	2
2. Uitgangspunten voor het opbouwen van de meerjarenbegroting	5
2.1. We presenteren de bandbreedte in lopende prijzen	5
2.2. Algemene uitkering: de laatst bekende circulaire is verwerkt	5
2.3. Trendmatige verhoging van leges, tarieven en gemeentelijke belastingen: voortzetten gematigde stijging	5
2.4. Looncompensatie: gebaseerd op de cijfers van de laatst bekende Meircirculaire	6
2.5. Overige (prijs)compensatie: werken met een stelpost	6
2.6. Gemeenschappelijke regelingen	6
3. Financieel startpunt	7
3.1. Algemeen	7
4. Autonome ontwikkelingen	8
4.1. Structureel effect jaarrekening 2023	8
4.2. Verbonden partij – A2 samenwerking.	9
4.3. Indexeringen overige verbonden partijen	10
4.4. Indexaties op basis van contractuele afspraken	11
4.5. Actualisatie meerjaren investeringsplannen	16
4.6. Overige autonome ontwikkelingen – Exploitatie	17
4.7. Overige Autonome ontwikkelingen – Investeringsplannen	25
Bijlage 1: Beleidswensen exploitatie en investeringen	32

1. Inleiding

Het doel van de Nota Kaders is meerledig:

- Een zo goed mogelijke voorspelling van de financiële bandbreedte voor de jaarschijven van de volgende meerjarenbegroting: de jaarschijven 2025-2028.
- Het vaststellen van de financiële parameters die gehanteerd worden voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028.
- Inzicht in de wensen die vanuit het collegeprogramma, de maatschappij en de organisatie zijn verzameld en richting geven aan de bij het opstellen van de begroting te maken keuzes.

Ook in deze bestuursperiode hebben wij vastgelegd dat een gezonde financiële positie ons streven is. Om hier uitvoering aan te kunnen geven is het als eerste van belang dat wij een goed zicht hebben op het financiële vertrekpunt. Dit hebben wij vertaald in: wij streven naar een reële begroting.

Van ruimte naar schaarste

Na jaren van relatieve begrotingsruimte (lees positieve bandbreedte) laat deze Nota Kaders 2025-2028 een duidelijke trendbreuk zien.

In navolging van veel Nederlandse gemeenten zien wij nu dat ook Valkenswaard moet gaan begroten vanuit schaarste. De oorzaken van deze gewijzigde situatie zijn divers, al speelt het woordje 'onzekerheid' hierbij wel een grote rol.

Voorjaarsnota 2024

De op verzoek van de formerende partijen eerder op 15 april jl. uitgebrachte Voorjaarsnota 2024 van het demissionaire kabinet, heeft wel voor enige duidelijkheid gezorgd:

- De opschalingskorting van € 675 mln. die 12 jaar geleden is bedacht vanuit de veronderstelling dat grotere gemeenten efficiënter kunnen werken, is ingetrokken. De hierdoor verwachte min of meer gedwongen opschaling heeft zich in de praktijk ook niet voorgedaan.
- De eerder door het rijk eenzijdig doorgevoerde gewijzigde financieringssystematiek is vervroegd van 2027 naar 2024. Hiermee komt er nog eerder een einde aan de vertrouwde 'samen trap op-trap af'-systematiek. De loon- en prijsontwikkeling wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jarig historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product.

Ten opzichte van de trap op-trap af-systematiek leidt dit tot een aanzienlijk lagere algemene uitkering. Voor 2024 wordt dit volledig gecompenseerd en vanaf 2025 vindt er gedeeltelijke compensatie plaats, zodat uiteindelijk voor gemeenten een positief saldo resulteert van € 675 mln., gelijk aan het bedrag van het schrappen van de opschalingskorting.

- In de Voorjaarsnota 2024 is opgenomen dat de geraamde extra besparing Hervormingsagenda Jeugd van het Rijk van € 500.000 mln. voor 2025 komt te vervallen, waarbij het uitgangspunt is het vervallen van de extra korting geen budgettair effect heeft. In augustus volgt een wetsvoorstel dat uitgaat van het invoeren van een eigen bijdrage met ingang van 1 januari 2026.
- Rijk en gemeenten werken samen aan de beheersbaarheid van de gemeentelijke uitgaven voor de wettelijke zorgtaken Wmo. Daarbij wordt verwacht dat in de toekomst een nader te bepalen deel van de Wmo niet langer via de algemene uitkering verloopt, maar via een aparte financiering. Vooruitlopend hierop wordt onderzoek gedaan naar een passende geobjectiveerde indexering die ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Hiervoor is vanaf 2026 een reservering van € 75 mln. olopend tot

€ 300 mln. in 2029 voorzien. Overigens gaan we dit nog niet in de komende meicirculaire terugzien.

- Er is een onderzoek aangekondigd om te komen tot een reductie van het aantal specifieke uitkeringen (SPUK's).

Met de vorige Voorjaarsnota 2023 werd al duidelijk dat het gemeentefonds vanaf 2026 met € 3 miljard wordt gekort, vandaar ook dat wordt gesproken over het spreekwoordelijke ravijnjaar. Het Valkenswaardse equivalent van deze korting heeft onze gemeente overigens in tegenstelling tot veel andere gemeenten nog binnen haar bandbreedte weten op te vangen.

Het financiële effect van deze Voorjaarsnota 2024 zadelt onze gemeente in 2025 plotsklaps op met een indicatieve bezuiniging van € 1,6 mln. terwijl er daarnaast behoorlijk wat andere financiële onzekerheden om een oplossing vragen. Zo zijn de effecten van de lopende kabinetsformatie op de toekomstige ontwikkeling van het Gemeentefonds een groot vraagteken. Mocht dit niet tot een verbetering van de financiële vooruitzichten leiden, dan zou het wel eens zo kunnen zijn dat gemeenten geen nieuwe taken meer accepteren.

Nota Kaders 2025-2028 (nog) niet sluitend

Als college hebben we al vaker de winstwaarschuwing afgegeven dat we ons niet rijk moeten rekenen. Want naast de hiervoor geschetste onzekere situatie kunnen we onze begroting niet los zien van bijvoorbeeld onze verbonden partijen die ook te maken hebben met zaken als ziekteverzuim, krapte op de arbeidsmarkt, inflatie en stijgende lonen.

De focus van deze Nota Kaders 2025-2028 ligt voor dit laatste volledige collegejaar op het afmaken van wat we samen in gang hebben gezet. We kiezen er in die zin dan ook bewust voor om u een relatief beleidsarme Nota Kaders aan te bieden.

Een Nota Kaders hoeft anders dan een begroting, in financiële zin meerjarig (nog) niet sluitend te zijn. Als college hebben we onszelf de opdracht gegeven om toe te werken naar een sluitend meerjarenperspectief 2025-2028. Uit het gepresenteerde beeld wordt duidelijk dat op basis van de huidige cijfers de meerjarenbegroting ZONDER wensen enkel in 2025 een positief saldo laat zien. Dit is ook de reden dat de beleidswensen voor nu als bijlage zijn bijgevoegd.

De periode richting begroting willen we effectief benutten om een reëel inhoudelijk en financieel perspectief te schetsen. Hierbij hanteren we volgorde de volgende stappen:

1. Financieel technische maatregelen

- We lichten de begroting door op structurele onderuitputting die mogelijk kan vrijvallen.
 - We onderzoeken welke materiële vaste activa we niet meer helemaal afschrijven doch tot een restwaarde 15%. Er blijft immers altijd een waarde over.
 - We houden onze reserves grondig tegen het licht en overwegen om te gaan werken met plafondbedragen.
 - We onderzoeken of de toegestane 10% inzet van het surplus van onze algemene reserve als dekkingsmiddel kan dienen.
2. We houden onze begroting tegen het licht volgens een lichte variant van de methode van Zero Based Budgeting (voor een volledige toepassing van dit principe ontbreekt tijd en capaciteit). Daarbij wordt kritisch gekeken of begrotingsposten nog in lijn zijn met de bedoeling.
3. We werken varianten uit van inkomstenverhoging vanuit de aanname dat de index zonder meer wordt toegepast.

Op dit moment zijn er veel onzekerheden en de meicirculaire wordt naar verwachting in de 1^e week van juni gepubliceerd. Hierdoor is het niet mogelijk om in deze Nota Kaders een volledige uitwerking van het financieel perspectief te presenteren. Op grond van de informatie van de decembercirculaire 2023 hebben wij een zo goed mogelijke inschatting van het te verwachten financiële beeld geschetst. Zodra wij de Meicirculaire hebben uitgewerkt zullen wij u over de effecten daarvan informeren.

Uitnodiging aan uw raad

Wij nodigen u raad uit om tegen de achtergrond van de inhoud van deze Nota Kaders 2025-2028, mee richting te geven aan de op te stellen begroting 2025-2028.

College van burgemeester en wethouders van Valkenswaard,

Mei 2024

2. Uitgangspunten voor het opbouwen van de meerjarenbegroting

Een Nota Kaders bevat uiteraard de (financiële) kaders voor het opstellen van de nieuwe meerjarenbegroting 2025-2028. Door deze kaders expliciet te maken, is het voor u makkelijker om - na het zomerreces - de concept meerjarenbegroting 2025-2028 te beoordelen.

Wij stellen uitgangspunten voor de volgende onderdelen voor:

1. We presenteren de bandbreedte in lopende prijzen
2. Raming Algemene uitkering
3. Trendmatige verhoging van leges, tarieven en gemeentelijke belastingen
4. Looncompensatie
5. Prijscompensatie
6. Gemeenschappelijke regelingen

2.1. We presenteren de bandbreedte in lopende prijzen

Aansluitend bij ons streven naar een zo reëel mogelijke begroting, presenteren wij de bandbreedte in lopende prijzen. Dit betekent dat wij, waar nodig en mogelijk, budgetten zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant indexeren. De indexering voor de lastenkant zijn als stelpost onder de desbetreffende kopjes opgenomen. Dat betekent dat wij ook de algemene uitkering in lopende prijzen berekenen en presenteren.

2.2. Algemene uitkering: de laatst bekende circulaire is verwerkt

Wij ramen de Algemene uitkering op basis van de laatst vastgestelde circulaire. De laatste circulaire op het moment van het opstellen van deze Nota Kaders is de decembercirculaire 2023. Wij gaan bij de berekening van het effect van de circulaire altijd uit van zo actueel mogelijke maatstaven en presenteren de cijfers in lopende prijzen.

Dit betekent dat de gepresenteerde bedragen voor een deel compensatie bieden voor de gestegen lonen en prijzen, maar wellicht geeft de meicirculaire 2024 een verdere bijstelling waarin ook de in de inleiding gememoreerde Voorjaarsnota 2024 van het demissionaire kabinet zal worden vertaald. De verwachting voor de jaarschijf 2025 is vooralsnog negatief en dit hebben wij in dit stuk ook opgenomen.

2.3. Trendmatige verhoging van leges, tarieven en gemeentelijke belastingen: voortzetten gematigde stijging

De afgelopen jaren hebben wij jaarlijks de leges en gemeentelijke belastingen trendmatig verhoogd, maar wij hanteren hiervoor een gematigd beleid. De afgelopen jaren hebben wij een verhoging van 1,5% toegepast. Wij stellen voor om deze lijn te handhaven en hebben deze daarom doorgerekend in het meerjarenbeeld van deze Nota kaders.

Kantekeningen hierbij:

- De afvalstoffenheffing is sinds 2021 op een kostendekkendheidsniveau van 100% gebracht. In onze berekening hebben wij dit gehandhaafd. Dit wil zeggen dat alle kosten die gemoeid zijn met de inzameling van huishoudelijk afval worden omgeslagen in het tarief van de afvalstoffenheffing.
- De rioolheffing voor de komende jaren is vastgesteld in de raadsvergadering van 24 november 2022. Wij voeren dit besluit ongewijzigd uit.

2.4. Looncompensatie: gebaseerd op de cijfers van de laatst bekende Meicirculaire

De huidige cao loopt tot en met 31 maart 2025. We hebben voor 2025 in deze cijfers rekening gehouden met de meest actuele percentages 'Loonvoet sector overheid' en 'Prijs materiele overheidsconsumptie (imoc)' uit de Kerngegevenstabel van het Centraal Planbureau februari 2024. Op het moment dat de daadwerkelijke CAO bekend is zullen we de begroting hier indien nodig op bijstellen.

Specifiek voor de verbonden partijen is bewust gekozen om de looncomponent vooralsnog niet meerjarig te indexeren (dus wel in 2025) vanuit de gedachte dat de discussie hierover nog bij toekomstige begrotingen moet worden gevoerd.

Wij berekenen de ontwikkeling van de loonkosten exclusief eventuele stijgingen van (pensioen)premies. Mocht hier in enig jaar sprake van zijn, dan zullen wij dit in eerste instantie dekken ten laste van de algemene stelpost prijsindexatie.

2.5. Overige (prijs)compensatie: werken met een stelpost

In de vorige nota kaders hebben we gewerkt met een stelpost prijscompensatie. De praktijk laat zien dat deze post kan vrijvallen.

2.6. Gemeenschappelijke regelingen

Voor de gemeenschappelijke regelingen verwerken wij de aangeleverde conceptbegrotingen in de jaarschijf 2025, tenzij bekend is dat vanuit de raden zienswijzen worden ingediend die een taakstelling bevatten.

3. Financieel startpunt

3.1. Algemeen

	2025	2026	2027	2028
Bandbreedte CF overzicht tbv commissie vergadering 18-4-2024 (exclusief budget college uitvoeringsprogramma)	4.810	256	1.896	-952
Algemeen				
Bijraming indexatie algemene uitkering	-	-	-	9.093
Trendmatige verhoging leges, tarieven en belastingen (1,5%)	-	-	-	732
Bijraming indexatie loonkosten	-	-	-	-5.500
financieel effect Voorjaarsnota rijk 2024	-1.600			
stelpost autonome ontwikkeling Algemene Uitkering	1.393	1.319	1.345	1.372
Correctie vrijvallen stelpost prijscompensatie	500	500	500	
Correctie stelpost prijscompensatie	-	-134	-83	-76
Correctie stelpost collegeprogramma	-	-	397	397
	293	1.685	2.159	6.018
Aangepaste bandbreedte	5.103	1.941	4.055	5.066

De indexering van de algemene uitkering, trendmatige verhoging leges, tarieven en belastingen, indexatie loonkosten en stelpost prijscompensatie is doorgetrokken in 2028. De correctie van het collegeprogramma en stelpost hebben te maken met het feit dat hier structurele uitgaven uit gedekt waren terwijl er vanuit deze posten enkel incidentele uitgaven kunnen worden gedekt. Dat corrigeren we in deze nota kaders. Tot slot is het indicatieve effect van de Voorjaarsnota 2024 opgenomen als gevolg van het vervroegen van de financieringssystematiek. De verwachting is dat de Meicirculaire concrete cijfers zal laten zien.

4. Autonome ontwikkelingen

4.1. Structureel effect jaarrekening 2023

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	5.103	1.941	4.055	5.066
Structureel effect jaarrekening 2023				
1 Bijstelling budget multi-arrangementen	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
2 Hogere kosten specialistische jeugdzorg	€ -490	€ -504	€ -523	€ -539
3 SPUK GALA	€ 140	€ 140	€ -	€ -
	€ -250	€ -264	€ -423	€ -439
Aangepaste bandbreedte	4.853	1.677	3.633	4.627

1 Bijstelling budget multi-arrangementen

Multi is een innovatieve vorm van jeugdhulp in geval van complexe casussen die vanaf medio 2022 beschikbaar is, waarbij nauwer wordt samengewerkt tussen het lokale team en aanbieders en aanbieders ook meer ruimte hebben voor het bieden van maatwerk aan jeugdigen. Hoewel het aantal cliënten in Multi in 2023 toenam ten opzichte van 2022, en we het als Valkenswaard relatief goed doen in vergelijking met andere aan Multi deelnemende gemeenten, zien we dat het totaal aantal cliënten achterblijft bij de oorspronkelijke verwachting. Op basis van de jaarrekening 2023 zagen we een onderbesteding van € 200.000. We stellen het structurele budget met € 100.000 bij, en niet met het gehele bedrag, omdat we wel nog een verdere toename van cliënten verwachten.

2 Hogere kosten specialistische jeugdzorg

In 2023 zagen we de kosten van specialistische jeugdhulp toenemen. Oorzaken hiervan zijn:

- Een toename van het aantal jeugdigen dat een indicatie kreeg voor specialistische behandeling, met name van medisch verwijzers (o.a. huisartsen);
- Een toename van de kosten per cliënt met een indicatie voor behandeling, dagbesteding en verblijf (op locatie bij een jeugdaanbieder).

Op dit moment is het onvoldoende helder of de kosten op dit hogere niveau zullen blijven. Anderzijds zien we wel al langer een trend van toenemende complexiteit en zwaarte van zorg. Daarom gaan we nu uit van een structureel effect van 50 procent voor de begroting 2025 e.v. We blijven de ontwikkeling de komende maanden nauwlettend volgen en verwerken de definitieve aannamen in de begroting 2025. Op basis hiervan moet de begroting als volgt worden bijgesteld:

- Behandeling (-280): Vanwege een toename van het aantal cliënten met een indicatie voor geestelijke gezondheidszorg of (ernstige) dyslexie, vooral in de leeftijd 0-8 jaar, en vanwege een toename van de gemiddelde kosten per cliënt;
- Dagbesteding (-70): Vanwege een toename van de kosten per cliënt;
- Verblijf (-140): Vanwege een toename in de kosten per cliënt, als gevolg van hoger gebruik relatief dure/ intensieve verblijfsvoorzieningen en een hoger gebruik van (hoog specialistische) landelijk ingekochte zorg.

3 SPUK GALA

Tegenover de extra baten vanuit de SPUK GALA staan ook extra lasten. Per saldo hebben we alleen voordeel op de combinatiefunctionarissen. Hiervoor zijn we eerder namelijk al gekort via het gemeentefonds terwijl we de functionarissen wel in dienst hebben gehouden.

4.2. Verbonden partij – A2 samenwerking.

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	4.853	1.677	3.633	4.627
Verbonden partij - a2 Samenwerking				
Bijdrage structureel	-1.084	-1.077	-1.074	-1.072
Stelpost indexatie structurele bijdrage	-	-410	-931	-1.393
Bijdrage incidenteel	-89	-69	-	-
	-1.173	-1.556	-2.005	-2.465
Aangepaste bandbreedte	3.680	121	1.627	2.162

Voor de bijstelling en het indexeren van de bijdrage aan de A2 samenwerking zijn volgende uitgangspunten genomen:

Grondslag indexering verbonden partijen:	
Bijdrage Valkenswaard aan verbonden partij 2025:	
A2 structureel	11.840.740
A2 incidenteel	89.260

Dit betreffen de bijdrages die opgenomen zijn in de begroting 2025 van de GRSA2.

De gebruikte indexpercentages zijn als volgt:

Gebruikte index percentages:	2025	2026	2027	2028
loonvoetsector overheid	4,4%	3,8%	4,8%	4,0%
Prijs materiele overheidsconsumptie	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%

Deze indexpercentages komen voort uit de Kerngegevenstabel van het Centraal Planbureau februari 2024. Ook de overige indexaties in deze nota kaders zijn gebaseerd op deze bron. Op basis van de begroting van de A2 samenwerking is gerekend met 80% loon deel en 20% overige prijscompensatie.

4.3. Indexeringen overige verbonden partijen

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	3.680	121	1.627	2.162
Overige verbonden partijen				
Bijdrage + indexering GGD	-111	-111	-111	-111
Bedrage + indexering Ergon	-153	-153	-153	-153
Bijdrage + indexering ODZOB	-20	-20	-20	-20
Bijdrage + indexering Cure	-177	-177	-177	-177
Doorberekening extra kosten cure in afvalstoffenheffing	177	177	177	177
Bijdrage + indexering MRE	-58	-58	-58	-58
Bijdrage + indexering VBRZO	-210	-210	-210	-210
Stelpost indexatie bijdrage verbonden partijen	0	-162	-384	-582
loonindex enkel in 2025 toepassen		122	288	437
	-552	-593	-648	-698
Aangepaste bandbreedte	3.128	-472	980	1.464

Zoals in hoofdstuk 3 is beschreven hebben wij de conceptbegrotingen van de GR-en opgenomen in onze meerjarenraming. Meerjarig hebben we deze lasten vanaf de huidige begroting ook geïndexeerd voor prijscompensatie. Hiervoor wordt het meest actuele percentages 'Prijs materiele overheidsconsumptie (imoc)' uit de Kerngegevensstabel van het Centraal Planbureau februari 2024 genomen. De loonindex voor 2026 e.v. is bewust niet geïndexeerd vanuit de gedachte dat de discussie hierover nog bij toekomstige begrotingen moet worden gevoerd.

Voor de bijstelling en de indexering van de bijdragen aan de verbonden partijen zijn de volgende uitgangspunten genomen:

Bijdrage Valkenswaard aan verbonden partij 2025:	
ODZOB	586.709
MRE	514.055
GGD	1.358.757
VRBZO	2.037.304
Ergon	5.641.000
Cure	3.948.000

4.4. Indexaties op basis van contractuele afspraken

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	3.128	-472	980	1.464
Indexering op basis van contractuele afspraken				
1 Indexering subsidierelaties	-230	-416	-658	-867
2 Hogere huur gymzalen	-54	-54	-54	-54
Dekking hogere huurinkomsten gymzalen	17	17	17	17
3 Indexatie individuele voorzieningen WMO en Jeugdwet (enkel in 2025)	-491	-491	-491	-491
4 Leerlingenvervoer indexatie	-25	-25	-25	-25
5 OMO-gelden onderwijs indexatie	-209	-250	-304	-351
6 Collectief vervoer (TAXbus) indexatie	-15	-15	-15	-15
7 Indexatie gecertificeerde instellingen	-159	-186	-221	-251
Dekking vanuit Rijk	80	82	85	88
8 Kostenstijging brandkranen en -putten	-4	-4	-4	-4
9 Verhoging bedrag per peuter	-15	-15	-15	-15
10 Centrummanagement, indexering structurele subsidie	-4	-4	-4	-4
11 Ergon Groenonderhoud indexering	-42	-63	-84	-105
12 Stelpost contractuele afspraken	0	-43	-99	-147
	-1.151	-1.468	-1.872	-2.225
Aangepaste bandbreedte	1.977	-1.939	-892	-761

1 Indexering subsidierelaties

De subsidiebedragen aan de intensieve sturingsrelaties worden jaarlijks geïndexeerd. Vorig jaar is ook een indexatie doorgevoerd op subsidiebedragen voor relaties met reguliere sturing plus een afzonderlijke indexering op subsidiebedragen van relaties die een gemeentelijk pand huurden. Omdat deze verschillende percentages heel bewerkelijk waren, maar de materiële en immateriële kosten ook dit jaar weer zijn gestegen, hanteren we voor 2025 één percentage op het totale subsidieplafond.

Hiervoor worden de meest actuele percentages 'Loonvoet sector overheid' en 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)' uit de Kerngegevenstabel van het Centraal Planbureau raming februari 2024 genomen waarbij de verhouding 75:25 wordt gebruikt.

Deze systematiek sluit aan op de instructie die door de regionale gemeenten aan de vier grootste verbonden partijen zijn gegeven. In de berekening is uitgegaan van een indexatie van 3,85%.

Deze is als volgt opgebouwd;

- Loonvoet sector overheid 4,4% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,2% (25%)

De grondslag voor de indexering bedraagt afgerond € 6,2 mln. Hierbij dient opgemerkt te worden dat voor nu niet met zekerheid is te zeggen dat dit percentage passend is bij de verschillende intensieve sturingsrelaties. Derhalve zal in de risicoparagraaf een voorbehoud opgenomen worden. Deze kan zowel positief als negatief uitvallen.

2 Hogere huur gymzalen

Door de hogere huurkosten van diverse gymzalen waar basisscholen gebruik van maken is in de jaarrekening 2023 het beschikbare budget met € 54.000 overschreden. Dit is een structureel effect wat we verwerken in de nota kaders 2025 – 2028. Door hogere kosten voor huur worden er aan de inkomstenkant ook meer huurinkomsten gerealiseerd. De indexatie van

huurinkomsten is reeds in 2023 gedeeltelijke meegenomen in het actualiseren van de begroting voor vastgoedpanden. De huurinkomsten kunnen daarom maar beperkt stijgen met € 17.000 euro.

3 Indexatie individuele voorzieningen WMO en Jeugdwet

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid op basis van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) om inwoners die dit nodig hebben passende ondersteuning en hulp te bieden. Dit wordt geboden door middel van een algemene voorziening en/of een individuele voorziening. Voor inzet van een individuele voorziening dient vanuit de gemeente een indicatie gesteld te worden. In het geval van een individuele voorziening Jeugdwet kan ook een medisch verwijzer, o.a. huisarts of Gecertificeerde Instelling, een indicatie stellen.

Deze voorzieningen zijn ondergebracht in vele verschillende contracten, die deels in regionaal verband afgesloten worden. Denk hierbij bij Jeugd aan hulp bij de opvoeding of gedragsproblemen bij kinderen tot hooggespecialiseerde behandeling van complexe problematiek en bij Wmo aan huishoudelijke ondersteuning en verstrekking van hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobielen.

In al deze contracten zijn afspraken gemaakt over hoe de bedragen/tarieven jaarlijks geïndexeerd dienen te worden. De grondslag van indexatie verschilt per type contract.

Daar er sprake is van verschillende grondslagen qua indexaties is voor nu gekozen om aan te sluiten bij de indexering zoals toegepast wordt op de intensieve sturingsrelaties. Dit betreft een totaal percentage van 3,85%.

Deze is als volgt opgebouwd;

- Loonvoet sector overheid 4,4% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,2% (25%)

De grondslag voor de indexering bedraagt afgerond € 12,75 mln. Hierbij dient opgemerkt te worden dat voor nu niet met zekerheid is te zeggen dat dit percentage passend is bij de verschillende overeenkomsten. Daarnaast is nog niet duidelijk hoe recente aanbestedingen van huishoudelijke hulp en begeleiding uitwerken en welke stelselwijzigingen in de Wmo en Jeugdwet er vanuit het Rijk nog op ons af komen. Derhalve zal in de risicoparagraaf een voorbehoud opgenomen worden. Deze kan zowel positief als negatief uitvallen.

4 Leerlingenvervoer indexatie

Zoals afgesproken in de overeenkomst met de vervoerder wordt er jaarlijks een indexatie toegepast op basis van de NEA. Deze is bij het opstellen van de Nota Kaders nog niet bekend. Daarom wordt voorlopig uitgegaan van de indexering zoals ook gebruikt wordt voor de intensieve sturingsrelaties.

In de berekening is uitgegaan van een indexatie van 3,85%.

Dit percentage is een gewogen gemiddelde op basis van 75/25 van:

- Loonvoet sector overheid 4,4% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,2% (25%)

De grondslag voor de indexering bedraagt afgerond € 0,66 mln.

5 OMO-gelden onderwijs indexatie

Sinds 2001 heeft de gemeente een doordecentralisatie overeenkomst met schoolbestuur OMO voor de duur van 50 jaar. Deze overeenkomst regelt dat de gemeentelijke huisvestingstaak voor het voortgezet onderwijs volledig wordt overdragen aan het schoolbestuur. Dit heeft o.a. tot

gevolg dat overheidsgelden t.b.v. onderwijshuisvesting overgeheveld moeten worden naar het schoolbestuur. Het bedrag van de normvergoeding per leerling aan OMO wordt jaarlijks geïndexeerd. 5-jaarlijks wordt het leerlingenaantal vastgesteld, te beginnen in 2001 op 2.700 leerlingen. Het leerlingenaantal als basis van de vergoeding kan worden aangepast indien de groei of de krimp meer dan 5% is.

Herijking van het aantal leerlingen op basis van de telling per 1 oktober 2020 en indexering op basis van de VNG-norm nieuwbouw: De leerlingentelling voor de vergoeding kan eenmaal per 5 jaar worden aangepast indien het verschil met de vorige telling groter is dan 5% zowel in groei als in krimp. Het leerlingenaantal per 1-10-2020 bedraagt 2.403 leerlingen. Dit is een daling van ruim 4% en daarmee binnen de marge. De grondslag wordt daarmee niet aangepast en blijft tot en met 2025 op 2.505 leerlingen. Het normbedrag wordt ten opzichte van 2023 verhoogd met een indexering van 12,72%.

Deze indexering was voor 2024 niet voorzien en dient derhalve voor 2025 meegenomen te worden evenals de indexering voor 2025. Aangezien deze laatste nog niet bekend is wordt nu gekozen om aan te sluiten bij de indexering zoals toegepast wordt op de intensieve sturingsrelaties. Dit betreft een totaal percentage van 3,85%.

De grondslag voor de indexering bedraagt afgerond € 1,22 mln.

6 Collectief vervoer (TAXbus) indexatie

Afgelopen jaren zijn we structureel hogere kosten in het gebruik van Taxbus o.g.v. de Wmo. Deze zijn de laatste jaren met name ingegeven door stijging van het vervoer zelf.

Jaarlijks wordt de overeenkomst geïndexeerd op basis van de NEA. Deze is bij het opstellen van de Nota Kaders nog niet bekend. Daarom wordt voorlopig uitgegaan van de indexering zoals ook gebruikt wordt voor de intensieve sturingsrelaties.

In de berekening is uitgegaan van een indexatie van 3,85%.

Dit percentage is een gewogen gemiddelde op basis van 75/25 van:

- Loonvoet sector overheid 4,4% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,2% (25%)

De grondslag voor de indexering bedraagt afgerond € 0,39 mln.

7 Indexatie gecertificeerde instellingen

We zien dat de jeugdbescherming landelijk flink onder druk staat. De Gecertificeerde Instellingen (GI) kennen een toenemende complexiteit van gezinsproblematiek en daarmee een oplopende werkdruk. Daarnaast zien we een haperend stelsel en verschillende en veranderende opvattingen over de jeugdbescherming.

Dit heeft geleid tot ontwikkelingen met betrekking tot de totstandkoming van een landelijk tarief voor de GI's.

Voor onze jeugdzorgregio Zuidoost Brabant betekent dit dat de tarieven voor jeugdbescherming m.i.v. 2024 een flinke indexatie kennen van meer dan 20%. De uiteindelijke kostenstijging is mede afhankelijk van het aantal ingezette jeugdbeschermingsmaatregelen per gemeente. In Valkenswaard zijn deze de afgelopen jaren redelijk stabiel in aantallen waardoor we kunnen zeggen dat er een structurele wijziging moet plaatsvinden in de begroting.

Op basis van het aantal maatregelen per 1 december 2023 en de tarieven 2024 moet rekening gehouden worden met een structurele stijging van het budget jeugdbescherming/jeugdreclassering van € 159.000 vanaf 2024.

Het Rijk en de gemeenten hebben de afspraak gemaakt dat zij beiden structureel bij zullen dragen aan de extra kosten voortkomende uit deze indexatie. Deze Rijksbijdrage zal via het Gemeentefonds beschikbaar komen, naar verwachting in de meicirculaire 2024. De exacte hoogte van de Rijksbijdrage voor Valkenswaard is nog niet bekend, maar zal waarschijnlijk 50% van de kosten dekken.

Onze inzet is erop gericht dat de GI's hun wettelijke taak adequaat kunnen uitvoeren waardoor kinderen, gezinnen en betrokkenen binnen de gestelde normen en tegen adequate bekostiging de best passende zorg ontvangen.

De grondslag voor de indexering bedraagt afgerond € 0,77 mln.

8 Kostenstijging brandkranen en -putten

De huurprijs van de brandkranen van Brabant Water is gestegen.

9 Verhoging bedrag per peuter

We krijgen geld van de overheid om onderwijsachterstanden te voorkomen. Daar betalen we de subsidie voor VVE van. (budgettair neutraal)

Het geld voor peuteropvang komt uit onze eigen middelen. De kinderopvangorganisaties kunnen subsidie vragen voor het uurtarief, een vast bedrag per peuter en een pedagogisch beleidsmedewerker. Deze bedragen worden elk jaar aangepast. Dat staat in het Besluit Kinderopvang (rijksregeling) en wordt gepubliceerd door de VNG.

Door toename van materiële en immateriële kosten is dit bedrag de afgelopen jaren gestegen. Daarnaast is het aantal peuters toegenomen.

In de berekening is uitgegaan van een indexatie van 3,85%.

Dit percentage is een gewogen gemiddelde op basis van 75/25 van:

- Loonvoet sector overheid 4,4% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,2% (25%)

10 Centrummanagement, indexering structurele subsidie

Met de stichting Centrummanagement Valkenswaard is een convenant afgesloten.

Hierin zijn afspraken gemaakt over welke gezamenlijke doelen we nastreven, en hoe we dat organiseren. Daarnaast is hierin afgesproken hoe het Centrummanagement gefinancierd wordt en hoe ze hiervoor verantwoording afleggen.

Voor haar inkomsten vraagt de stichting jaarlijks subsidie aan. Het CM is aangemerkt als een subsidierelatie die vraagt om een intensieve sturing. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is er intensief contact en vindt er structureel afstemmingsoverleg plaats. Deze subsidierelatie valt buiten het werkingsgebied van de subsidieadviescommissie.

De raad is eerder per brief 2024-453548 d.d. 23 januari 2024 geïnformeerd: *“We hebben geconstateerd dat in de begroting 2024-2027 niet de structurele indexering is opgenomen. Het percentage voor 2024 is vastgesteld op 4,9% á € 3.703. De dekking van de indexering in 2024 komt eenmalig uit de stelpost prijscompensatie. Voor toekomstige jaren zal deze post meegenomen worden in de NK.”*

In de berekening is uitgegaan van een indexatie van 3,85%.
Dit percentage is een gewogen gemiddelde op basis van 75/25 van:

- Loonvoet sector overheid 4,4% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,2% (25%)

11 Ergon Groenonderhoud indexering

Een groot deel van het groenonderhoud van de gemeente wordt uitgevoerd door Ergon. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de jaarlijkse inflatiecorrectie die Ergon door mag voeren voor haar werkzaamheden. Deze is gekoppeld aan het jaarlijkse CBS-prijnsindexcijfer. Voor de indexering van 2024 ten opzichte van 2023 bedraagt dit percentage 2,5%. Deze indexatie is in de begroting van 2024 nog niet doorgevoerd. Ook voor 2025 en de jaren die daarop volgen zal Ergon een kostenverhoging doorvoeren op basis van deze indexatie. Voor die jaren is uitgegaan van vergelijkbaar percentage als voor 2024.

12 Stelpost contractuele afspraken

Voor alle posten onder indexering o.b.v. contractuele afspraken en structurele doorwerking uit jaarrekening is voor indexering een stelpost opgenomen. Deze is op dezelfde wijze berekend als overige indexeringen bij bijv. lonen en verbonden partijen.

4.5. Actualisatie meerjaren investeringsplannen

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	1.977	-1.939	-892	-761
Actualisatie meerjaren investeringplannen (MIP)				
1 Speelvoorzieningen	-	-	-	-
2 MIP (meerjaren investeringsplan) buitensport	-	123	-32	-35
3 Grootschalig herstel asfaltwegen 2028	-	-	-	-
	-	123	-32	-35
Aangepaste bandbreedte	1.977	-1.816	-925	-796

1 Speelvoorzieningen

Voor de instandhouding van onze speelvoorzieningen worden jaarlijks de benodigde budgetten voor vervanging en groot onderhoud onttrokken aan de reserve speelvoorzieningen. Op basis van de vervangingsplanning dienen voor de komende jaren respectievelijk de volgende bedragen beschikbaar te worden gesteld:

2025: € 137.000

2026: € 130.000

2027: € 110.000

2028: € 86.000

De oude opgenomen bedragen voor deze jaren komen te vervallen indien deze gewijzigd zijn.

2 MIP (meerjaren investeringsplan) buitensport

De kosten die verband houden met de instandhouding van onze gemeentelijke buitensportvoorzieningen zijn inzichtelijk gemaakt in het Meerjaren Investerings Plan buitensportvoorzieningen. Op basis van sporttechnische keuringen, de actuele onderhoudstoestand, het sportbeleid en omvang/samenstelling van de sportvereniging op dit moment, zijn de volgende investeringen nodig voor de vervanging van diverse buitensportvoorzieningen.

2025: 889.000

2026: 1.597.000

2027: 325.000

2028: 323.000

De oude opgenomen bedragen voor deze jaren komen te vervallen indien deze gewijzigd zijn.

3 Grootschalig herstel asfaltwegen 2028

Op grond van de wegenwet is de gemeente verplicht de wegen in een goede staat te onderhouden. Naast deze wettelijke verplichting heeft de Gemeenteraad de ambitie uitgesproken de wegen te onderhouden op een kwaliteitsniveau B(asis) op basis van het Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte 2012-2016 (KOOR).

In de Nota Kaders 2024 is voor grootschalig asfaltonderhoud een krediet verstrekt van € 6.746.000 voor de periode 2024-2027. Omdat het totale programma doorloopt t/m 2030 wordt door middel van deze aanvraag jaarschijf 2028 opgevoerd, zijnde € 2.009.000.

4.6. Overige autonome ontwikkelingen – Exploitatie

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	1.977	-1.816	-925	-796
Autonome ontwikkelingen - exploitatie				
1 Digitale toegankelijkheid	-37	-37	-37	-17
2 Omgevingswet	-527	-100	-100	-100
Dekking incidentele kosten omgevingswet uit algemene reserve	527	100	100	100
3 Uitvoering beleidskader	-175	-175	-	-
Dekking collegeprogramma	175	175	-	-
4 Renovatie evenementenputten (voorbereiding)	-20	-	-	-
5 Tijdelijke huisvesting St. Martinusschool	-43	-43	-43	-62
6 Reparatie omissie DVO VW Marketing	-43	-43	-	-
7 Gebiedsgerichte aanpak - vervolg	-45	-	-	-
8 Uitbreiding formatie - reisdocumentenpiek	-68	-68	-68	-68
Dekking inkomsten reisdocumenten	68	68	68	68
9 Ontwikkeling kosten levensonderhoud BUIG	35	35	35	35
10 Vervanging admin. Medewerker KCO	-35	0	0	0
11 Werving concerncontroller	-135	-135	-135	-135
12 DIT coördinator	-58	-58	-58	-58
Dekking DIT coördinator	44	44	44	44
13 Programmamanager	-120	-120	-120	-120
14 Projectcontroller Ruimtelijk Domein	-35	-35	-35	-35
15 Tijdelijke inhuur CJG	-249	0	0	0
Tijdelijke inhuur CJG	249	0	0	0
16 Uitbreiding vaste formatie sociaal domein/wmo	-172	-172	-172	-172
17 Uitbreiden formatie bouwplantoets	-86	-86	-86	-86
18 Formatie coördinator Team Dienstverlening	-86	-86	-86	-86
19 Actualisatie Cultuurhistorische waardekaart	-30	-	-	-
20 Formatie team Dienstverlening/KCB	-75	-75	-75	-75
21 Burenhulp Wijken	-30	-30	-30	-30
22 Creëren reserve 5-jaarlijkse herdenking	-20	-20	-20	-20
	-991	-861	-818	-817
Aangepaste bandbreedte	986	-2.677	-1.743	-1.612

1 Digitale toegankelijkheid

Conform de Wet digitale overheid (Wdo) moeten overheidsorganisaties hun websites en apps toegankelijk maken en houden en hier verklaringen over publiceren. Dit vraagt om een jaarlijkse externe toegankelijkheidsscan. Verbeterpunten die uit de scan naar voren komen, moeten vervolgens worden opgepakt. Voor technische aanpassingen kopen we via een serviceabonnement expertise in bij de leverancier van onze website. Daarnaast verzorgt afdeling dienstverlening communicatie en training, zodat onze medewerkers bewust worden en blijven van de eisen rondom digitale toegankelijkheid. De wettelijke verplichtingen zijn een structurele kostenpost en niet voorzien in het vaste budget van Dienstverlening.

2 Omgevingswet

Projecten voor programma omgevingswet: omgevingsvisie, omgevingsplan, DSO inrichten, implementatie en werken met nieuwe instrumenten.

In 2023 lag de nadruk op de gemeente gereed te laten zijn voor de ingangsdatum van de omgevingswet 1-1-2024. Zo is gewerkt aan het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet), tijdelijk instrumentarium zoals BOPA en TAM IMRO om vergunningsprocessen door te kunnen laten lopen en de concept-omgevingsvisie 1.0.

De grootste doelstelling nu is om op 1 januari 2032 een gebieds dekkend omgevingsplan te hebben. De wet verplicht gemeenten daartoe. De tijd tot 2032 lijkt erg lang, maar met het oog

op het feit dat hiervoor nog heel veel werk moet worden verricht hebben we die tijd hard nodig. Dat maakt dat de komende jaren verder gewerkt moet worden aan de volgende opgaven.

1. De in 2024 vast te stellen eerste versie van de omgevingsvisie door ontwikkelen naar een meer gebiedsgerichte omgevingsvisie in een participatief traject met onze inwoners, partners en ondernemingen.
2. De onderliggende techniek voor het Omgevingsplan voor gehele grondgebied van Valkenswaard
3. Werken met omgevingsprogramma's om de doelstellingen uit de omgevingsvisie te behalen.

Ad 1. Gebiedsgerichte omgevingsvisie

Ten aanzien van de omgevingsvisie is de opgave in 2025 en 2026 om de omgevingsvisie met de wijkbewoners en ondernemingen verder te concretiseren in een gebiedsgerichte omgevingsvisie, waar de bestaande kwaliteit in de gebieden/wijken het uitgangspunt zijn. De ambities op allerlei gebieden zijn groot, terwijl de ruimte beperkt is. Er zullen dus keuzes gemaakt moeten worden waar de verschillende ambities op het gebied van wonen, bedrijvigheid, natuurversterking, leisure en duurzaamheid -om maar een paar thema's te noemen- moeten landen. Dat betekent ook dat we dichterbij de woon- en leefomgeving van onze inwoners komen, wat een goed participatief traject met wijken en buurten zeer belangrijk maakt. Dat maakt dit traject daarmee ook arbeidsintensief en dus kostbaar.

Ad 2. Omgevingsplan voor gehele grondgebied van Valkenswaard

Een nieuw en verplicht instrument onder de Omgevingswet is het Omgevingsplan. Bij het Inwerkingtreden van de Omgevingswet vormen al onze vigerende bestemmingsplannen beheersverordeningen en de bruidsschat van rechtswege direct ons tijdelijke omgevingsplan. Dit moet echter plaats maken voor een nieuw omgevingsplan in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat eind 2032 klaar moet zijn. In de tussentijd moeten de regels van het tijdelijke deel omgezet worden naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Hierin verwerkt de gemeente ook de oude/bestaande regels uit de gemeentelijke verordeningen en de beleidsregels die over de fysieke leefomgeving gaan. Het opstellen van het nieuwe Omgevingsplan is een omvangrijke en langdurige, maar ook een kostbare klus. De werkzaamheden worden daarom gefaseerd aangepakt. Tot en met 2026 werken we aan fase 1 en 2. Deze bestaat uit het leggen van een solide basis om toe te werken naar het definitieve omgevingsplan en ondertussen 'de winkel open te houden' met instrumenten zodat aanvragen voor initiatieven kunnen worden afgehandeld.

Ad 3. Werken met omgevingsprogramma's

De Omgevingswet schrijft een nieuwe systematiek voor die moet helpen bij integrale beleidsvorming die begrijpelijk is voor de gebruiker. Naast de omgevingsvisie en omgevingsplan is er het omgevingsprogramma. In de omgevingsvisie zegt de gemeente hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. De omgevingsprogramma's zijn bedoeld om de maatregelen te formuleren waarmee de doelen uit de omgevingsvisie kunnen worden behaald. Het werken met omgevingsprogramma's is nieuw en dat vraagt om een andere manier van werken en denken. Het betreft een cultuur- en systeemverandering, omdat we van sectorale beleidsvorming naar integrale beleidsvorming gaan.

Met het project 'werken met omgevingsprogramma's' zullen de volgende doelen behaald worden:

- SMART-formulering van maatregelen om de doelen uit de omgevingsvisie te kunnen behalen.
- Raad gaat haar controlerende rol beter kunnen pakken op hoofdlijnen.

- College kan slagvaardiger de doelen uit de omgevingsvisie bereiken.
- Bestuur en ambtelijke organisatie (management t/m (beleids)medewerkers) weten wat in een omgevingsprogramma thuishoort en ook landt.
- Integrale samenwerking op beleidsvorming; Sectorale standpunten/overtuigingen ombuigen naar ontwikkelingen die sectorale thema's verbindt.
- Uiteindelijk hebben we overzichtelijk beleid (kwantitatief en kwalitatief) dat begrijpelijk is voor de inwoners.
- Het werken met integrale omgevingsprogramma's is dé nieuwe werkwijze voor het vaststellen van maatregelen om de doelen uit de omgevingsvisie te bereiken.

In 2024 zal een start worden gemaakt met de omslag naar meer integrale beleidsvorming, dit wordt in 2025 doorgezet. Deels is dit regulier werk, maar deels kost deze transitie ook extra tijd waarvoor kosten in de raming zijn opgenomen.

Verder

Een andere grote ontwikkeling in het ruimtelijke domein is het voorstel om het Omgevingsplan buitengebied te vernietigen. Deze ontwikkeling staat los van de projecten binnen het programma Omgevingswet. Het omgevingsplan voor het buitengebied maakt daarentegen inhoudelijk wel onderdeel uit van het omgevingsplan dat voor het totale grondgebied van Valkenswaard geldt. Dat is opgedeeld in deelgebieden en dat geldt ook voor ons grote buitengebied. Het omgevingsplan buitengebied kan dus niet los worden gezien van het proces om te komen tot het totale omgevingsplan, maar valt buiten de financiële scope van het programma Omgevingswet.

Financiële gevolgen geplande activiteiten

Het uitgangspunt is dat we de werkzaamheden zoveel mogelijk zelf uitvoeren, zodat de kennis en kunde in huis blijft. Dat betekent dat onze eigen collega's minder tijd kunnen besteden aan de werkvoorraad van het team. Om de hiervoor benodigde capaciteit in te vullen, huren we extern in. Uiteindelijk zullen we ook gedeelten van het werk wat meer repetitief karakter heeft, zoals grote hoeveelheden data-invoer, gaan uitbesteden. Om "de winkel open te houden" zal er voor het reguliere werk (er moeten in 2024 nog veel bestemmingsplannen worden afgewikkeld) extern worden ingehuurd. Door de inzet van vaste medewerkers valt capaciteit in de afdeling weg. De wegvallende capaciteit wordt op deze manier opgevangen, zodat de reguliere werkzaamheden doorgang vinden. In de meerjarenbegroting zijn alleen de kosten voor de programmamanager en ondersteuner en een beperkt inhuurbudget begroot voor een totaalbedrag van circa €200.000. De overige kosten worden jaarlijks in de nota kaders met onderbouwing opgevoerd om op te nemen in de begroting van het volgende jaar.

Het aanvullend noodzakelijk geacht budget voor de genoemde projecten binnen het programma omgevingswet worden voor 2025 ingeschat op € 100.000 voor omgevingsvisie 2.0, € 250.000 voor omgevingsplan en € 77.000 externe inhuur capaciteit. Voor 2026 is er voor omgevingsplan en omgevingsvisie een PM post ingevuld.

Voor omgevingsplan buitengebied is structureel €100.000 aangevraagd in de Nota Kaders. Deze post staat los van programma Omgevingswet.

3 Uitvoering beleidskader

21 maart is het beleidskader Sociaal Domein 2024 -2027 vastgesteld. Voor de uitvoering van dit beleidskader wordt uit het collegeprogramma voor de jaren 2024, 2025 en 2026 € 175.000 ingezet. In het raadsvoorstel bij het beleidskader is aangegeven dat de inzet van deze middelen in 2025 en 2026 verwerkt wordt in de Nota Kaders 2025.

4 Renovatie evenementenputten (voorbereiding)

De gemeente beschikt over diverse evenementenputten, waarin de aansluitingen voor water en elektra voor tijdelijke doeleinden zich bevinden. Deze putten worden voornamelijk gebruikt tijdens evenementen en zijn verspreid over de gemeente. Echter, een groot deel van deze putten vereist dringend onderhoud of zelfs volledige renovatie, waarvoor tot op heden geen budget is vastgesteld. Daarnaast geeft een renovatie de mogelijkheid om te kijken naar de wensen voor bijvoorbeeld het slimmer inrichten van de putten. Om inzicht te krijgen in de te maken keuzes en het benodigde budget is het noodzakelijk om dit met een externe partij te onderzoeken.

5 Tijdelijke huisvesting St. Martinusschool

We hebben als gemeente een zorgplicht om de basisscholen te voorzien van huisvesting. Nu de wijk Lage Heide is gerealiseerd, is op basisschool St, Martinus sprake van een toestroom van leerlingen. Twee extra lokalen tijdelijke huisvesting zijn nodig naast de al aanwezige lokalen tijdelijke huisvesting en kunnen op het terrein van de kerk in Dommelen gerealiseerd worden met ingang van het schooljaar 2024-2025. Het kerkbestuur heeft al ingestemd om de kerktuin hiervoor te gebruiken. Conform de onderwijswetgeving ligt het bouwheerschap voor de realisering van de tijdelijke huisvesting bij de Gemeente Valkenswaard. Hiervoor was geen budget voorzien. De kosten voor 2024 ad €92.180 (opbouwkosten en huur) worden verantwoord in de bestuursrapportage 2024. De kosten voor 2025 worden meegenomen in deze Nota Kaders. De looptijd huur is afhankelijk van realisatie van het nieuwe schoolgebouw voor St. Martinus.

	2025	2026	2027	2028
Extra tijdelijke huisvesting Sint Martinus; 2 lokalen	€43.000	€43.000	€43.000	€61.785

6 Reparatie omissie DVO VW 001

Op 29 november 2022 heeft het college een nieuwe DVO vastgesteld voor VW Marketing. In deze DVO is een tweeledig budget opgenomen. Enerzijds 170.000 euro reguliere financiering (plus indexatie) en anderzijds € 42.450 voor overdracht van de evenementenfunctie. Het bedrag van € 170.000 inclusief indexering is verwerkt in de begroting. Het bedrag van € 42.450 is per abuis echter niet verwerkt in de begroting.

Hierdoor ontstaat jaarlijks een tekort van € 42.450 op VW Marketing tot het einde van de DVO. Voor 2024 boeken we dit tekort in de bestuursrapportage. Voor de resterende jaren nemen we dit op in de Nota Kaders, te dekken uit de bandbreedte.

7 Gebiedsgerichte aanpak – vervolg (zie ook inleiding voorstel 2 Omgevingswet)

Op basis van de 'Notitie contouren stikstofaanpak Valkenswaard' heeft de raad een budget ter beschikking gesteld voor de stikstofaanpak in onze gemeente. De gemeente heeft onder andere capaciteit gezet op de Gebieds Gerichte Aanpak (GGA). Een GGA is een gebiedsproces waarin overheden, ondernemers, maatschappelijke organisaties en burgers met elkaar op zoek gaan naar een aanpak om de opgaven voor natuur, stikstof, water en klimaat in samenhang op te pakken. Per gebied wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn.

Voor het vervolg van de GGA (naar verwachting vanaf medio 2024) heeft onze gemeente een ontwikkelrichting opgesteld die ons kan helpen, wanneer de GGA nader wordt uitgewerkt in 3 deelgebieden. In dit vervolg zal er ook een relatie worden gelegd met het Brabants Programma

Landelijk Gebied (BPLG). Er is een kaart verschenen van de ODZOB met daarop aangeduid de veehouderijen met hun stikstofbelasting. Medio 2024 start in de 3 deelgebieden het vervolg van de nader uitwerking van de GGA. Dit verloopt adaptief. Oftewel, van tevoren is niet precies te bepalen hoe dit proces zijn verloop en zijn uitkomsten zal krijgen.

De verwachting is bijvoorbeeld dat in de komende drie jaren een aantal veehouderijen in onze gemeente een wijziging zullen gaan aanbrengen in hun bedrijfsopzet. Wij schatten in dat het zal gaan om 10 bedrijven. Daarnaast zijn er enkele bedrijven die zich hebben aangemeld voor de beëindigingsregeling LBV of LBV+. Voor deze bedrijven wordt van de gemeente verwacht dat wij faciliteren, o.a. bij een bestemmingsplanwijziging. Wij schatten in dat het zal gaan om 5 bedrijven.

Kortom, om de transitie in ons buitengebied te kunnen begeleiden is een aanvullend budget noodzakelijk.

Financiering

Voor bovengenoemde werkzaamheden is eerder in de begroting voor 2024 een budget opgenomen van € 155.00. Na 2024 loopt dit door en voor de periode 2025-2027 is er wederom een budget nodig van € 155.000 om in het beoogde adaptieve proces de nadere uitwerking van de GGA in deelgebieden goed te kunnen begeleiden. Van het budget van € 155.000 resteert aan het einde van 2024 naar verwachting nog € 55.000 dat kan worden overgeheveld naar 2025.

We zijn nog bezig met een plan van aanpak waarin de uitwerking van de GGA in een aanpak komt met het maken van een gebiedsgerichte omgevingsvisie 2.0.

Hier staat tegenover dat in ambtelijke overleggen door het programmateam GGA aan onze gemeente is medegedeeld dat wij de volgende financiële middelen tegemoet kunnen zien:

- GGA: PM. Duidelijkheid medio 2024.
- BPLG: € 30.000 per Gemeente.
- LBP en LBV+: € 5.000 per aangemeld bedrijf en € 20.000 per beschikt bedrijf.

Totaal verwacht € 55.000 + PM GGA.

Oftewel, naar verwachting ontvangt de gemeente ook een behoorlijk bedrag voor het begeleiden van verschillende dossiers die spelen rondom de GGA. Die budgetten totaal € 55.000 kunnen naast de over te hevelen € 55.000 in mindering worden gebracht op de claim van € 155.000. Resteert een claim van € 45.000.

8 Uitbreiding formatie - reisdocumentenpiek

In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Na de huidige reisdocumentendip, van 2019 tot en met 2023 gaan we vanaf 2024 de effecten merken van de nieuwe cyclus die is ontstaan door de invoering van de langere geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd, komen vanaf 2024 een nieuw document aanvragen. Deze reisdocumentenpiek duurt tot 2029. Tijdens de reisdocumentendip heeft team KCB-capaciteit ingeleverd. Door de capaciteit op orde te brengen wordt een lange wachttijd voorkomen en kunnen inwoners van Valkenswaard tijdig een nieuw reisdocument aanvragen.

In de begroting 2024 zijn de hogere legesopbrengsten opgenomen. De benodigde formatie is echter niet hiermee in lijn gebracht. Dit willen we vanaf 2025 in orde maken. Het gaat om een loonsom van € 68.000 voor een fulltime fte. Collegebesluit 30 januari 2024. Dit wordt gedekt uit hoger legesopbrengsten. Dit voorstel heeft dan ook geen effect op de bandbreedte.

9 Ontwikkeling kosten levensonderhoud BUIG

De kosten van het verstrekken van bijstand in 2023 zijn doorgerekend voor 2024. Rekening houdend met de ontwikkeling van de uitkering van het Rijk wordt per saldo een voordeel verwacht dat zich doorzet naar 2025. Bij de opmaak van de begroting 2025 zal blijken of de verwachting zich daadwerkelijk doorzet. Belangrijke factor is de daadwerkelijke compensatie van het Rijk van toename van de uitkeringen als gevolg van toegewezen statushouders in het kader van de Wet Inburgering en de honorering van het met een loonkostensubsidie werkzaam zijn van cliënten in de uitkering van het Rijk.

10 Vervanging administratieve Medewerker KCO

Een administratieve collega heeft een vertrekregeling vanuit een 'oude' pensioenvoorziening. Sinds juni 2023 en tot juni 2025 kunnen we deze functie niet invullen. Dit is niet houdbaar vanwege het vele werk dat er ligt. Administratie zorgt er mede voor dat de hoger ingeschaalde collega's zich meer op hun kerntaken kunnen focussen. Dit bedrag is eenmalig totdat de functie weer vrijvalt.

11 Werving concerncontroller

De functie adjunct-directeur/concerncontroller is voor het eerst ingevuld in 2011/2012. Destijds is bewust gekozen voor koppeling van deze functies, vanwege het uitgangspunt van betrokken en brede control en vanwege de omvang van de gemeente brede opgaven en van de begroting. Inmiddels hebben we een flinke uitbreiding gehad van onze opgaven en een grotere omvang van de gemeentelijke financiën. De taken van de gemeente zijn fors uitgebreid op het gebied van onder andere het sociaal domein, duurzaamheid, energietransitie, omgevingswet, etc. De omvang van de begroting is grosso modo toegenomen van 65 naar 100 miljoen (ongeveer 50%). Daarnaast is de aansturing van het cluster strategie bij de directie komen te liggen. En tot slot zorgt de samenwerking in A2-verband voor een aanzienlijk tijdsbeslag voor de directie waar feitelijk een parallelle rol ligt als lid van de directieraad.

Dit leidt tot het voorstel om de huidige functie te splitsen in adjunct- directeur (32-36 uur) en concerncontroller (32-36 uur). Dit betekent dat er een functie (concerncontroller) aan de formatie wordt toegevoegd.

12 DIT coördinator

De Dommelstroom gemeenten hebben in het gezamenlijk burgemeester overleg afgesproken dat de functie van DIT coördinator, net zoals in andere regio's wordt opgeplust naar een volle Fte voor alle gemeenten samen. Er volgt separaat en parallel een ambtelijk advies over verdere doorontwikkeling van het DIT team Voorheen was dat een halve fte voor alle gemeenten samen. De gemeenten betalen elk hun deel, afhankelijk van hun grootte, voor Valkenswaard is dat 21% van het totaal (€ 109.500). De coördinator functie is ondergebracht in de gemeente Valkenswaard. Voor 2023 en 2024 konden/kunnen wij gebruik maken van tijdelijk geld vanuit het Rijk. Vanaf 2025 moeten wij dit borgen in de begroting. De ophoging vanuit Valkenswaard bedraagt € 11.450.

13 Programmamanager

21 maart is het beleidskader Sociaal Domein 2024 -2027 vastgesteld. Voor de uitvoering van dit beleidskader is een programmatische aanpak gewenst. Hiervoor is een programmamanager nodig die zorgt voor een integrale aanpak, afstemming en sturing van de diverse ontwikkellijnen en projecten.

14 Projectcontroller Ruimtelijk Domein

De teams RB en P&P krijgen te maken met steeds grotere en complexe programma's en projecten. Hier zijn vaak ook forse (financiële) risico's aan verbonden. Ook vragen we subsidies aan om onze doelen te kunnen realiseren. Daarnaast zien we een toename van (specifieke)uitkeringen van het rijk voor het ruimtelijk domein, met name op het gebied van klimaat en duurzaamheid. Maar bijvoorbeeld ook de specifieke uitkering voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Ook sluiten we steeds meer anterieure overeenkomsten waarmee we de kosten verhalen op projectontwikkelaars. In zijn algemeenheid zien we dat de financiële kennis van de individuele medewerkers niet afdoende is. We zien dat als potentieel risico.

De teams RB en P&P werken intensief samen aan verschillende projecten. Het is dan ook logisch om samen een projectcontroller aan te trekken waardoor iemand ook in staat is de dwarsverbanden te leggen en integraal te werken. Bovendien kunnen we op deze manier iemand fulltime werven wat gelet op de arbeidsmarkt meer kansen biedt dan parttime. Deels is dekking aanwezig vanuit projectgelden en facilitair grondbedrijf. Voor 35K is geen dekking in de begroting.

15 Tijdelijke inhuur CJG

Sinds 2021 zien we een verschuiving van lichtere vormen van gespecialiseerde jeugdhulp naar zwaardere zorgvormen binnen maatwerk, verblijf en jeugdbescherming. Omdat de gemeentelijke toegang/ het CJG de zwaarte van casuïstiek zag toenemen, mede als gevolg van wachtlijsten voor gespecialiseerde jeugdhulp, het woonplaatsbeginsel en afschaling vanuit Veilig Thuis en gesloten jeugdzorg, is in 2022, 2023 en 2024 2 fte extra capaciteit ingezet binnen het CJG. Omdat vooralsnog geen verandering wordt gezien in bovengenoemde ontwikkelingen wordt de extra 2 fte inhuur ook in 2025 nodig geacht.

16 Uitbreiding vaste formatie sociaal domein / Wmo

Het aantal ondersteuningsvragen voor de Wmo is al jaren hoog. In 2024 is daarom 2,56 fte toegevoegd aan de formatie van de Wmo-consulenten en 1 fte aan de formatie van de administratie. Daarnaast is in 2024 ruimte voor 2 fte inhuur Wmo-consulent en 1 fte administratie. Met deze formatie wordt in 2024 een traject doorlopen om het basisproces in balans te brengen en de nieuwe contracten voor begeleiding en huishoudelijke hulp te implementeren. Daarnaast wordt gestart met de doorontwikkeling van de toegang. Gezien alle onzekerheden en de aanhoudende wachtlijst is de verwachting dat de behoefte aan Wmo-consulenten in ieder geval de komende jaren nog op het niveau van 2024 blijft. Het voorstel is om de ingehuurd capaciteit van 2 fte Wmo-consulenten om te zetten in vaste formatie.

17 Uitbreiden formatie bouwplantoets

De extra taken die er de laatste jaren zijn bijgekomen door veranderende wet- en regelgeving zorgen ervoor dat het vergunningenproces meer tijd kost. Steeds meer moet vastgelegd en gecheckt/onderzocht worden. Het invoeren van de Omgevingswet leidt niet tot minder werk voor de medewerkers. Sinds 2019 hebben we elk jaar extra fte moeten inhuren om te voldoen aan de capaciteitsvraag. Dit konden we oplossen door intern tijdelijk budget te vragen. In 2023 is dat niet (meer) gelukt, ondanks extra interne financiële 'ondersteuning'. Wij voorzien voor de

komende jaren geen afname in taken, ondanks de Omgevingswet die beoogt dat het eenvoudiger wordt (voor de burger).

18 Formatie coördinator Team Dienstverlening

Gezien de verscheidenheid in onderwerpen en aansturing en de forse span of control van team dienstverlening is het belangrijk om de teammanager dienstverlening goed te ondersteunen. Dit kan door middel van het definitief aanstellen van een coördinator (0,83 FTE), collegebesluit 10 oktober 2023. De span of control van het nieuwe team dienstverlening behelst ca. 35 medewerkers, het cluster burgerzaken en KCC (huidige KCB), inclusief twee medewerkers dienstverlening, is een groot cluster en bestaat uit ca. 22 medewerkers. Door het structureel maken van de functie van coördinator als rechterhand van de teammanager, wordt de teammanager voor een groot deel ontlast en ondersteund door de coördinator. Het gebruik maken van een coördinator binnen team dienstverlening past binnen de organisatie-uitgangspunten en bij de structuur zoals die in de organisatie is toegepast. Ook bij andere teams wordt gebruik gemaakt van coördinatoren met uitzondering van team P&P.

Huidige medewerkers hebben, in het kader van het arbeidsmarktvraagstuk, behoefte aan een andere manier van aansturing. Zo blijkt dat jonge, nieuwe medewerkers de organisatie verlaten door het gebrek aan ondersteuning van de leidinggevende. Door een coördinator aan te stellen voor de dagelijkse aansturing, wordt voldaan aan de verwachting dat zij worden gecoacht en gefaciliteerd in de vorm van een HR gerichte leidinggevende. Zo kunnen medewerkers het werk goed doen, is er aandacht voor het welzijn en wordt ruimte geboden aan ontwikkeling die past bij de behoefte van de medewerker.

19 Actualisatie Cultuurhistorische waardekaart

Door de komst van de Omgevingswet en veranderingen in de omgang met erfgoed, is het noodzakelijk om de archeologische en cultuurhistorische verwachtingen- en waardenkaarten van de gemeente Valkenswaard te herzien. De laatste versie dateert uit 2012. In ruim tien jaar tijd zijn er echter nieuwe inzichten en nieuwe informatie verkregen over archeologische en cultuurhistorische waarden, aan de hand van uitgevoerde archeologische en cultuurhistorische onderzoeken. Een vertaling hiervan in een actuele en goed onderbouwde erfgoedkaart is nodig om de archeologische en cultuurhistorische verwachtingen- en waardenkaarten als onderlegger te kunnen gebruiken in het omgevingsplan.

20 Formatie team Dienstverlening/KCB

Het eindrapport LSI Wijkgerichte aanpak Het Gegraaf heeft de gemeente Valkenswaard aanbevolen om de afdeling burgerzaken structureel te verbeteren in de vorm van meer capaciteit. Naar aanleiding van deze aanbeveling is de capaciteit in kaart gebracht en hieruit is gebleken dat de huidige capaciteit onvoldoende is om proactief adresfraude op te sporen.

Omdat de Basisregistratie personen (BRP) leidend is voor vele overheidsinstanties en tevens van belang is voor de gemeente in het kader van onder andere veiligheid, zorg en werk & inkomen (uitkeringsfraude) is het zeer wenselijk om het cluster KCB uit te breiden met 1 FTE voor een medewerker adreskwaliteit/toezichthouder BRP. Deze medewerker kan zich volledig focussen op terugmeldingen van afnemers, signalen vanuit de LAA (landelijke aanpak Adreskwaliteit) maar ook proactief optreden op signalen van fraude, mogelijke sociale misstanden en zorgvragen.

21 Burenhulp Wijken

Het budget Burenhulp Wijken omvat € 70.000. Het wordt bijna volledig gebruikt om de loonkosten voor de wijkondersteuners te betalen. Dat gaat dan met name om inhuurkrachten

Drie jaar geleden is dit budget voor het laatst geïndexeerd/verhoogd. Salarissen en loonkosten zijn ondertussen aanmerkelijk gestegen waardoor de beschikbare middelen niet meer toereikend zijn. Met een verhoging van de budgettaire ruimte tot € 100.000 (+ € 30.000 dus) per 2025 is naar verwachting de omvang van dit budget weer toereikend.

22 Creëren reserve 5-jaarlijkse herdenking

De raad heeft verzocht om jaarlijks €20.000 beschikbaar te stellen voor het 5-jaarlijks groot herdenken van de bevrijding na de Tweede Wereldoorlog. De 80 jaar bevrijding valt in 2024 en hier is €100.000 voor beschikbaar, dus vanaf dat jaar jaarlijks €20.000 zorgt ervoor dat er in 2029 €100.000 budget beschikbaar staat voor activiteiten.

4.7. Overige Autonome ontwikkelingen – Investerings

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	986	-2.677	-1.743	-1.612
Autonome ontwikkelingen - investeringen				
1 Indexering projectenportefeuille	-	-2	-2	-2
2 Huisvesting scholen en gymzalen (bekostigingsplafond)	-	-91	-155	-155
3 Huisvesting - kinderopvang	-	-	-	-
4 VRI, 2 vervangen	-	-11	-11	-11
5 Aanschaf graafmachine	-	-14	-14	-14
dekking graafmachine		14	14	14
6 Vervanging overige armaturen centrum	-	-6	-6	-6
7 Realisatie zoutsilo	-	-5	-5	-5
8 Valkenswaardse Poort	-	-	-145	-293
9 Dak oude raadhuis	-	-4	-4	-4
10 Ontwikkelingen parkeerverwijzing	-	-4	-4	-4
11 Herinrichting Prinses Irene Brigade plein	-	-	-27	-27
	-	-122	-359	-506
Aangepaste bandbreedte	986	-2.799	-2.102	-2.119

1 Indexering projectenportefeuille

In 2022 is op verzoek van het college een marktanalyse gemaakt als gevolg van de grote prijsstijgingen en de effecten op de uitvoerbaarheid van de projecten. Dat heeft geleid tot een indexering van de kredieten van alle projecten in de projectenportefeuille met een uitvoeringsdatum van 2023 of later. Hiervoor is uitgegaan van de gemiddelde Grond- Weg- en Waterbouw (GWW) index.

Tegelijk is voorgesteld om projecten voortaan jaarlijks te indexeren. Daarbij is afgesproken dat onder normale marktomstandigheden 1x per jaar voldoende is en dat de Nota Kaders hiervoor het meest geschikte moment is omdat de financiële implicaties in de begroting opgenomen kunnen worden.

De indexering waar nu sprake van is, betreft het verschil tussen de indexcijfers van januari 2023 (vorige indexatiemoment) tot januari 2024 (meest recente indexatiecijfers). Het gaat om een totale stijging van 5,2%. Afgezet tegen de beschikbare kredieten gaat het om € 27.853.

2-3 Huisvesting scholen en gymzalen (bekostigingsplafond) en huisvesting kinderopvang Uitvoering Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Op 29 september 2022 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingsplan vastgesteld. Het IHP biedt de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties een dynamisch beleidsperspectief met financieel kader voor de komende 15 jaar.

Op grond van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Valkenswaard 2015 dienen schoolbesturen een aanvraag voor een voorziening in. Op grond van de Wet op het primair onderwijs is de gemeente verantwoordelijk voor kwalitatief goede onderwijshuisvesting. We hanteren hierbij de normbedragen (+indexering) zoals opgenomen in de Verordening. Op grond van de Wet op het primair onderwijs is de gemeente ook verantwoordelijk voor onderwijsbewegingsruimte. Ook hier hanteren we de bedragen die genoemd worden in de verordening. Vanwege de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang is huisvesting van kinderopvang ook een belangrijk gegeven. Het streven is te komen tot gezamenlijke huisvesting waar de kans zich voordoet om zodoende een doorlopende leerlijn te creëren voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Daarbij is de lijn dat de investering voor de huisvesting kinderopvang door de gemeente wordt bekostigd en terugverdiend wordt via een kostprijs dekkende huurprijs.

Op basis van het vastgestelde IHP en de op basis daarvan ontvangen aanvragen van de schoolbesturen zijn voor 2025 de volgende zaken voorzien:

Kindcentrum De Pionier inclusief buurthuis

Naar aanleiding van het advies van Hekkelman Advocaten heeft het college van B&W op 10 oktober 2023 besloten de motie van de raad niet uit te voeren. Vanaf nu worden op advies van Hekkelman de vastgelegde stappen uit de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Valkenswaard gevolgd. Op 12 oktober heeft u hierover een raadsinformatiebrief ontvangen. Het college heeft daarna zo snel mogelijk de samenwerking met schoolbestuur Atalanta en de buurtvereniging voortgezet om toe te werken naar een toekomstbestendige huisvesting voor De Pionier (school, kinderopvang/bso en buurthuis).

Uitgangspunt voor de nieuwe huisvesting blijft nog steeds de sterstatus van het gebouw. Het hele gevel-aangezicht van de school blijft behouden, maar ook de glas-in-loodramen en het trappenportaal. Verder wordt de school nieuw gebouwd, wordt beweegruimte gerealiseerd en kinderopvang.

Omdat alle partijen -school, kinderopvang, buurtvereniging en gemeente- voordelen zien in gecombineerde huisvesting is het ontwerp zo ingericht dat het buurthuis in de huisvesting van de school op de begane grond is gesitueerd. Hierbij wordt aangehaakt bij de wens om het gemeentelijk vastgoed zoveel mogelijk multifunctioneel en gezamenlijk te gebruiken. Daarbij nemen we bij voorkeur de (brede) behoefte vanuit de wijk mee en moeten we rekening houden met toekomstige ontwikkelingen. Met buurtvereniging De Horizon wordt een huur- en bruikleen-overeenkomst afgesloten voor het onderhoud en beheer van de buurtvoorziening. Dit is ter vervanging van de huidige voorziening waar woningbouw gepland is.

Kindcentrum Agnetendal en Kindcentrum Martinus

In het IHP is gevraagd om een onderzoek te doen naar de huisvesting van St. Martinus en Agnetendal op een unilocatie. Inmiddels is er in opdracht van de gemeente Valkenswaard naar aanleiding van de afspraken uit het IHP een locatie- onderzoek verricht naar mogelijke locaties voor een unilocatie Agnetendal/St. Martinus. Hiervoor zijn er op basis van beoordelingscriteria keuzes gemaakt welke locaties de beste mogelijkheden bezitten o.a. ligging van voedingsgebied, parkeren, omgevingsfactoren, onderwijsvisie, bestemmingsplan en groen zijn factoren die in de uiteindelijke keuze zijn mee genomen. Echter, geen van de onderzochte locaties is geschikt voor een gecombineerde nieuwbouw van beide scholen (unilocatie). Naar aanleiding van de onderzoeken is gebleken dat gezien de beperkte ruimte in Dommelen-Zuid

het vestigen van een unilocatie op basis van de beoordelingscriteria erg complex wordt. In samenspraak met Atalenta is besloten om de unilocatie los te laten en verder onderzoek te gaan doen naar twee losstaande schoollocaties (integraal kind centrum).

Bij beide locaties wordt nieuwbouw gerealiseerd inclusief ruimte voor bewegingsonderwijs (enkel St. Martinus) en kinderopvang. De financiële vertaling is opgenomen in het bekostigingsplafond waarbij deels reeds dekking aanwezig is in de begroting en deels extra krediet wordt gevraagd.

Tijdelijke huisvesting St. Martinusschool

Zie tekst hiervoor.

Financiële vertaling

Overzichtstabel stichtingskosten uit de aanvragen programma huisvesting onderwijs 2024, uitvoeringsjaar 2025

	School	Bewegingsruimte	Totaal programma onderwijs 2024 m2 onderwijsruimte	Kinderopvang/ bso (voorfinanciering tegen kostprijs-dekkende huur)	Buurtvereniging de Horizon	Totaal investering 2025
Huisvesting De Pionier						
incl. btw	€ 4.064.993	€ 1.483.084	€ 5.548.077	€ 1.539.499	€ 535.880	€ 7.623.456
Investering IHP niveau 2024 (reeds in begroting opgenomen)	€ 2.982.139	€ 732.453	€ 3.714.592			€ 3.714.592
Extra investering			€ 1.833.485	€ 1.539.499	€ 535.880	€ 3.908.864

	School	Bewegingsruimte	Totaal programma onderwijs 2024 m2 onderwijsruimte	Kinderopvang/ bso (voorfinanciering tegen kostprijsdekkende huur)	Buurtvereniging de Horizon	Totaal investering 2025
huisvesting Sint Martinus						
incl. btw	€ 5.459.795	€ 1.672.678	€ 7.132.473	€ 3.180.000	NVT	€ 10.312.473
Investering IHP niveau 2024 (reeds in begroting opgenomen)	€ 3.846.746	€ 1.653.750	€ 5.500.496			€ 5.500.496
Extra investering			€ 1.631.977	€ 3.180.000		€ 4.811.977

	School	Bewegingsruimte	Totaal programma onderwijs 2024 m2 onderwijsruimte	Kinderopvang/ bso (voorfinanciering tegen kostprijsdekkende huur)	Buurtvereniging de Horizon	Totaal investering 2025
huisvesting Sint Agnetendal						
incl. btw	€ 4.706.100		€ 4.706.100	€ 1.532.000		€ 6.238.100
Investering IHP niveau 2024 (reeds in begroting opgenomen)	€ 5.204.858					€ 5.204.858
Extra investering			- € 498.758	€ 1.532.000		€ 1.033.242

*in bovenstaande tabel zijn bedragen uit de aanvragen OHV afgezet tegen in de begroting gereserveerde bedragen n.a.v. het IHP 2022-2037

*kosten bouwrijp maken, sloop bestaande bebouwing, eisen KVLO of NOC*NSF zijn nog niet meegenomen in de bedragen in tabel.

*bouwheerschap bij Atalanta voor school, kinderopvang, gymzaal en buurtvereniging de Horizon (De Pionier). Juridisch eigendom: school, kinderopvang en gymzaal bij Atalanta. Juridisch eigendom buurtvereniging de Horizon (De Pionier) bij gemeente.

4 VRI, 2 vervangen

De verkeersregelautomaten van de kruising Merendreef/Eindhovenseweg/Geenhovensedreef en VOP Merendreef (Weredi) naderen de theoretische eindlevensduur. We willen met een vernieuwing:

- de ontbrekende fietsoversteek richting het fietspad Oude Spoorbaan, die nu tijdelijk wordt geregeld, definitief maken;
- de mogelijkheid onderzoeken om het mogelijk te maken in 2 richtingen over te steken tussen het fietspad Oude Spoorbaan en het Weredi;
- de verkeersregeling daar waar mogelijk optimaliseren;
- beide installaties voorzien van KAR (Korte afstandsradio) waarmee hulpdiensten en bussen kunnen worden aangemeld;
- beide VRI's moderniseren (iVRI).

Daarnaast willen we alle VRI's aansluiten op een verkeersregelcentrale waarmee alle VRI's op afstand realtime technisch en functioneel te beheren zijn.

5 Aanschaf graafmachine

Graafwerkzaamheden die door de gemeente worden uitgevoerd worden momenteel grotendeels uitgevoerd door een aannemer. De prijzen voor deze werkzaamheden zijn de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen en de verwachting is dat ze bij een nieuwe aanbesteding nog verder gaan stijgen. Bovendien hebben we opgemerkt dat aannemers steeds meer werk hebben, waardoor het soms moeilijk kan zijn om een aannemer te vinden voor de uit te voeren werkzaamheden. Het afgelopen jaar hebben we dan ook steeds vaker een machine gehuurd die werd bediend door eigen personeel. Deze ervaring heeft ons geleerd dat dit erg veel voordeel opgeleverd, zowel financieel als qua planning. De inschatting is dat het de meest economische oplossing is om een eigen graafmachine toe te voegen aan het eigen areaal.

In zijn totaliteit is de verwachting dat deze aanschaf (dus inclusief lasten onderhoud en vervanging machine ect.) op jaarbasis omstreeks € 20.000 euro netto te kunnen besparen. Met deze besparing kunnen de afschrijvingslasten van de aankoop van de graafmachine gedekt worden.

6 Vervanging overige armaturen centrum

Met de diverse herontwikkelingsprojecten in het centrumgebied zijn een groot aantal lichtarmaturen van de openbare verlichting vernieuwd. Echter, ongeveer 200 armaturen in het centrumgebied zijn nog niet vervangen als onderdeel van deze projecten. Om een uniforme uitstraling te bereiken, is het wenselijk om ook deze armaturen te vervangen. Aangezien de huidige armaturen technisch gezien mogelijk nog enkele jaren kunnen functioneren, is op kortere termijn nog niet begroot voor de vervanging hiervan. Het einde van de gemiddelde levensduur van deze armaturen ligt echter ook niet heel ver weg.

Door deze vervanging kunnen de armaturen ook worden geïntegreerd in het telemanagement systeem, dat reeds is geïmplementeerd voor alle andere vernieuwde armaturen in het centrumgebied. Hiermee wordt het mogelijk om de verlichting op afstand te regelen en te monitoren. Bovendien zullen de nieuwe armaturen voorzien worden van energiezuinige LED-verlichting. Door deze maatregel wordt het stroomverbruik van de armaturen met 50% verminderd, wat resulteert in een jaarlijkse besparing van ongeveer 14.000 kilowattuur (kWh). De exacte besparing in euro's is afhankelijk van de ontwikkelingen in de energieprijzen. Bovendien zal deze besparing pas merkbaar zijn na voltooiing van de werkzaamheden en niet vanaf het begin van het jaar. Daarom staat er tegenover deze kosten nog geen dekking in de nota kaders opgenomen.

7 Realisatie zoutsilo

De gemeente maakt voor het verwerken van strooizout op de gemeentewerf gebruik van een zogenaamde laadtransporteur. Deze wordt gebruikt om het strooizout in de daarvoor bestemde loods op de juiste plaats te krijgen. De huidige laadtransporteur is defect en moet vervangen worden. Het werken met een laadtransporteur is echter ook bewerkelijk. Daarnaast is het huidige type transporteur niet meer leverbaar.

Het alternatief is het realiseren van een zoutsilo. Een zoutsilo is veel makkelijker te vullen en te legen. Daardoor wordt het aantal benodigde handelingen in het verwerken van het strooizout verminderd. Ook het aantal grondwerkzaamheden wordt verminderd. Een zoutsilo is daarmee een stuk efficiënter in het gebruik en werkt op die manier kostenreducerend. Ook worden de strooiwerkzaamheden voornamelijk in de avond en nacht uitgevoerd. Hierbij speelt de nodige

tijdsdruk om het zout op tijd op de weg te krijgen. Een efficiënt werkproces is daarom daarbij van belang om de risico's van vertraging en veiligheid zo laag mogelijk te houden.

De al gereserveerde kosten voor een laadtransporteur bedragen € 30.000. De kosten voor het realiseren van een zoutsilo inclusief inrichtingskosten bedragen € 130.000. Het gevraagde aanvullende budget bedraagt het verschil hiertussen van € 100.000.

Een zoutsilo is een grotendeel vast object welke veel langer meegaat dan een laadtransporteur, welke een technische machine is. De afschrijvingstermijn van de zoutsilo is daardoor veel langer dan die van een laadtransporteur. De jaarlijkse afschrijvingskosten zijn daardoor relatief ook een stuk lager.

Dit samen met de benoemde efficiëntie- en veiligheidsvoordelen maakt dit een investering die zichzelf naar verwachting terugverdiend.

8 Valkenswaardse Poort

De Valkenswaardse Poort betreft de Luikerweg vanaf de kruising met de Dommelseweg tot de aansluiting met de Nieuwe N69. Dit wegvak is binnen de projectenportefeuille opgeknipt in een aantal projecten zoals op de naastgelegen afbeelding is weergegeven.

Vanwege de openstelling van de Westparallel en het uitvoeren van de Nulplusmaatregelen uit het Gebiedsakkoord verandert de verkeerscirculatie in onze gemeente. Dit betekent dat de verkeersdruk op de Luikerweg gaat toenemen. Met name de kruisingen op de Luikerweg behoeven daarom aanpassingen om de grotere verkeersbelasting aan te kunnen en te voorkomen dat er doorstromings- en verkeersveiligheidsproblemen ontstaan.

Uw raad heeft in oktober 2022 besloten tot de uitwerking van een voorlopig ontwerp met kostenraming van de Valkenswaardse Poort. In 2023 heeft een ontwerp en participatietraject gelopen om invulling te geven aan het ontwerp van de deze belangrijke entree van Valkenswaard. Per wegvak is in meer of mindere mate input gegeven vanuit zowel bewoners als een klankbordgroep van belangengroepen zoals VVN, Fietsersbond, Gehandicaptenplatform maar ook agrariërs. Deze plannen zijn in november 2023 gepresenteerd aan alle omwonenden waarna de plannen 6 weken voor eenieder open stonden voor inspraak. De reacties hebben tot enkele voorgestelde wijzigingen geleid. Het voorstel wordt in mei in de gemeenteraad behandeld.

9 Verduurzaming bij dakrenovatie oude raadhuis

Conform de NEN2767 onderhoudsinspectie en de inspectie van de rijksmonumentenwacht dienen het zink, lood, pannendak en de dakkapellen van het voormalig raadhuis op de Markt 23 vervangen te worden. In de meer jaren onderhoudsplanning is een bedrag van € 174.000 gereserveerd voor het vervangen van deze elementen.

Gelijktijdig met de onderhoudswerkzaamheden willen we het dak verduurzamen door middel van extra isolatie toe te passen onder het pannendak en de dakbedekking. Voor de extra verduurzaming is er een extra investeringen bedrag gewenst van: € 76.000. De totale investering bedraagt dan € 250.000 waarvan € 174.000 is voorzien op basis van het meerjaren onderhoudsplan € 76.000 extra benodigd is voor uitvoering van de verduurzaming.

10 ontwikkelingen parkeerverwijzing

Zoals bekend is de verkeerssituatie in en rondom het centrum ingrijpend veranderd. De werkzaamheden uit Masterplan Centrum zijn bijna allemaal afgerond. Door alle veranderingen is de bewegwijzering niet meer op orde. Om deze reden is het aanpassen van de bewegwijzering onderdeel van het Mobiliteitsplan.

Op 28 september heeft de gemeenteraad de geactualiseerde parkeervisie 2023 vastgesteld. Dit jaar worden de eerste maatregelen uitgevoerd. In de parkeervisie is nadrukkelijk ook aandacht besteed aan de parkeerverwijzing die wordt gezien als de logische volgende stap na vaststelling van de visie. Naast wijzigingen in de parkeerregulering naar aanleiding van de vastgestelde parkeervisie is de voornaamste reden hiervoor is dat de verkeerssituatie in en rondom het centrum ingrijpend veranderd als gevolg van de openstelling van de N69 en de verkeersmaatregelen uit het Masterplan Centrum. Door alle veranderingen is de bewegwijzering in zijn algemeenheid niet meer op orde. De parkeerverwijzing is namelijk momenteel niet accuraat. Redenen hiervoor zijn de versnippering van de parkeerregulering maar ook de herinrichting van het centrum inclusief de wijziging van de verkeerscirculatie. Door het ontbreken van accurate parkeerverwijzing ontstaat zoekverkeer en zijn sommige parkeerlocaties slecht vindbaar. Daarom is een actualisatie van de parkeerverwijzing noodzakelijk. Nu zowel het beleid geactualiseerd is, als de werkzaamheden in het centrum nagenoeg zijn afgerond, is dit ook mogelijk. Om de actualisatie mogelijk te maken wordt eerst een plan gemaakt. Daarbij wordt de nadruk gelegd op een doelgroepen-benadering bij de verwijzing: “de juiste parkeerder op de juiste plaats”. De ambitie is een sobere (statische) maar duidelijke parkeerinformatie en –verwijzing, die bijdraagt aan de gastvrijheid en bereikbaarheid van de parkeerplaatsen in Valkenswaard en recht doet aan de gewenste parkeerrouting uit het centrum. De kosten voor het aanpassen van de parkeerverwijzing zijn ingeschat op €75.000.

11 Herinrichting Prinses Irene Brigade plein

Het Prinses Irene Brigadeplein (PIB-plein) dient aangepakt te worden. De reden hiervan is dat de huidige parkeerplaatsen te krap zijn waardoor het terrein niet efficiënt gebruikt kan worden. De smalle rijbanen zorgen tevens voor regelmatig schade aan voertuigen. Daarnaast ken het relatief veel verharding en weinig groen wat hittestress verhogend werkt én nauwelijks water kan bergen.

Er is door stedenbouwkundig bureau Nieuw Blauw met respect voor bestaande bomen gestudeerd op een nieuw ontwerp. Dit is met vakspecialisten afgestemd en doorgerekend door een civieltechnisch adviesbureau.

De herinrichting van dit plein is in afstemming met het project Valkenstaete. Zodra de nieuwe appartementen zijn gerealiseerd kan gestart worden met deze herinrichting de verwachting is dat realisatie in 2026 zal kunnen plaatsvinden.

Bijlage 1: Beleidswensen exploitatie en investeringen

Ook dit jaar zijn maatschappelijke, politieke en ambtelijke wensen geïnterpreteerd. De hierboven geschetste bandbreedte laat zoals het er nu naar uitziet zien dat er nagenoeg geen ruimte is om hier uitvoering aan te geven. Uitzondering hierop vormt het restant uitvoeringsbudget collegeprogramma.

	2024	2025	2026	2027
Restantbudget college-uitvoeringsprogramma	513	515	515	515

Wij willen graag met u van gedachten wisselen over deze wensen; voor welke wensen u ruimte wil maken binnen de meerjarenbegroting, welke wensen u minder relevant vindt en welke wensen zouden moeten passen binnen het college-uitvoeringsprogramma (en de daarbij behorende middelen).

Hieronder vindt u het overzicht van de wensen en de toelichting:

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	986	-2.799	-2.102	-2.119
Beleedswensen - exploitatie				
1 Voorzitter Omgevingstafel	PM	PM	PM	PM
2 Samen Valkenswaardig	-30	-30	-30	-30
Dekking collegeprogramma	30	30		
3 Soortenmanagementplan	-150	-150	-	-
Soortenmanagementplan	75	75	-	-
4 Aankoopbudget/voorbereidingskrediet	-150	-	-	-
5 Breek de Week kids (subsidieverhoging)	-2	-2	-2	-2
6 Continuering Cultuureducatie met Kwaliteit	-20	-20	-20	-20
Dekking Continuering CMK (helpt van 2025 uit NPO middelen)	20	20		
7 Omloop van Valkenswaard	-10	-7	-3	-
Dekking vanuit collegeprogramma	10	7	3	-
8 Volwassenenfonds sport en cultuur	-35	-35	-35	-35
9 Wijknetwerkers	-155	-155	-155	-155
Dekking	155	155	155	155
10 Uitwerking parkeerbeleid	-110	-110	-110	-110
11 Stichting Belleman indexatie	-	-44	-44	-44
12 Nieuwe subsidies cultuur	-29	-31	-33	-35
13 Subsidies sociale cohesie	-30	-30	-30	-30
	-431	-327	-304	-306
Aangepaste bandbreedte	555	-3.126	-2.406	-2.425

1 Voorzitter Omgevingstafel

De Omgevingstafel is in ontwikkeling. Om initiatiefnemers beter te kunnen ondersteunen is er behoefte aan een onafhankelijk voorzitter die de adviezen van de vakmensen weegt in het kader van de wenselijkheid en de opgaven waar we voor staan. Binnen de huidige formatie bij KCO en RO is er niet voldoende capaciteit om deze rol goed te vervullen. Daarbij zorgt de voorzitter ook voor de voorbereiding van de stukken en treedt deze op als een coach voor de deelnemers in het werken volgens de bedoeling. De voorzitter legt zo nodig ook de verbinding met in- en externe participanten om doorlopend voor doorontwikkeling te zorgen. Momenteel is de Omgevingstafel in ontwikkeling. Evaluatie is gepland. Vooralsnog is het nog onvoldoende duidelijk wat de impact gaat zijn op de formatie. Daarom is een PM post opgenomen.

2 Samen Valkenswaardig

Duurzaamheid is al lang geen onderwerp meer van alléén de gemeente. Al onze inwoners, ondernemers en andere (maatschappelijke) partners zullen hun bijdrage moeten leveren in deze transitie. Communicatie is een krachtig middel om al deze stakeholders in beweging te krijgen. Zodoende zijn we in 2022 Samen Valkenswaardig gestart. Doel is om ervoor te zorgen dat inwoners zich positief verbonden voelen met het thema duurzaamheid in Valkenswaard én hierdoor in beweging komen. Dit proberen we te bereiken door te vertellen wat de duurzaamheidsopgave van de gemeente is en welke rol Samen Valkenswaardig hierin heeft en door samen met (inmiddels 10) partners succesvolle projecten een podium te geven.

Dit alles doen we op een verrassende, vernieuwende en positieve manier waarbij de focus ligt op jongeren en jonge gezinnen.

Samen Valkenswaardig is een belangrijk spoor om de gemeenschap, vanuit een positieve insteek, aangehaakt te krijgen. Dit is de eerste stap naar het gewenste duurzame gedrag dat noodzakelijk is om doelen uit de duurzaamheidsvisie te behalen. In 2024 stellen we een strategisch communicatie- en actieplan op. Om hier uitvoering aan te geven zijn middelen nodig.

3 Soortenmanagementplan

Om de landelijke en gemeentelijke duurzaamheids-doelstellingen te halen moeten woningen geïsoleerd worden. Bij het aanbrengen van sommige maatregelen kan de verblijfplaats van beschermde diersoorten verstoord worden. De Wet natuurbescherming, per 1-1-2024 overgegaan in de Omgevingswet, stelt dat via een zorgplicht voorkomen moet worden dat deze activiteiten nadelige gevolgen hebben. Dit betekent o.a. dat inwoners die isolatiemaatregelen willen nemen een ecologisch onderzoek uit moeten voeren om eventuele nadelige gevolgen te voorkomen. Deze onderzoeken zijn kostbaar en de deskundigen zijn schaars. In de praktijk betekent dit dat de isolatieopgave (bijna) stilligt. Het opstellen van een soortenmanagementplan (SMP) door de gemeente wordt landelijk gezien als dé oplossing om de isolatieopgave vlot te trekken. Het SMP is een ecologisch onderzoek naar soorten op gebiedsniveau (voor de gehele gemeente of slechts een gedeelte), inclusief de te nemen maatregelen voor de instandhouding van beschermde soorten. De provincie Noord-Brabant verleent aan partijen met een SMP een gebiedsgerichte ontheffing voor 5-10 jaar. Woningen binnen een dergelijk gebied kunnen geïsoleerd/verbouwd/gebouwd worden zonder risico op overschrijding van de Omgevingswet. Het opstellen van een SMP duurt circa 2 jaar. In de tussentijd zou via de pre-SMP methodiek alsnog een deel van de woningen geïsoleerd kunnen worden.

Op zowel Rijks als Provinciaalniveau wordt gesproken over financiële compensatie van gemeenten. Hier zijn echter nog geen formele besluiten over genomen. Momenteel is de verwachting dat circa 50% van de kosten voor het opstellen van een SMP vergoed worden.

4 Aankoopbudget/voorbereidingskrediet grondbeleid

De gemeente Valkenswaard wil in bepaalde gevallen een strategische positie innemen op de grondmarkt. Dit om de regie op de uitvoering van de ambities en beleidsopgaven van de gemeente te versterken. Daarvoor is het nodig dat de gemeente proactief kan handelen. Dat wil zeggen dat de gemeente soms gronden verwerft (lang) voordat ruimtelijke besluiten zijn genomen of visievorming heeft plaatsgevonden.

Daarom wordt conform de spelregels van de nieuwe Nota Grondbeleid voorgesteld een aankoopbudget/voorbereidingskrediet van € 150.000 op te nemen, zodat we minimaal de eventuele voorbereidingskosten kunnen dekken.

5 Breek de Week kids (subsidieverhoging)

Subsidie is niet geïndexeerd en de kosten van het evenement zijn hoger dan ze in 2019 waren. Gevolg hiervan is dat er in 2023 een hogere subsidie is aangevraagd dan in 2019, van € 5.000 naar € 7.000. Om dit te kunnen dragen, moet het vaste subsidiebedrag van € 5.000 naar € 7.000 en dus met € 2.000 worden verhoogd.

6 Continuering Cultuureducatie met Kwaliteit

Gemeente Valkenswaard heeft de afgelopen 4 jaar deelgenomen aan Cultuur Educatie met Kwaliteit. Een programma waarbij kinderen in aanraking komen met cultuur via de school. Dit programma begint zijn vruchten af te werpen en steeds meer scholen nemen hieraan deel. CmK wordt voor 50% gefinancierd door de provincie (via KunstLoc) en 50% door de gemeente. In de afgelopen jaren is het gemeentelijk deel gefinancierd uit de NPO middelen. Deze financiering stopt in 2025. De contacten tussen scholen en cultuuraanbieders zijn nu goed vormgegeven. Het is zeer wenselijk om dit programma te continueren en structureel geld hiervoor beschikbaar te stellen.

7 Omloop van Valkenswaard

De Subsidie voor de Omloop van Valkenswaard is niet geïndexeerd en het evenement is van één-daags naar tweedaags gegaan op verzoek van de politie en de gemeente. Vanaf 2024 valt de begroting voor het evenement dus hoger uit. Om dit te kunnen dragen, moet het vaste subsidiebedrag verhoogd worden naar € 20.000, een verhoging van € 10.000. De verwachting is dat de organisatie de extra kosten de komende jaren zelf kan gaan dekken. De subsidie zal daarom in drie jaar verminderen en in 2027 weer € 10.000 zijn.

8 Volwassenenfonds sport en cultuur

In de kadernota bewegen wordt voorgesteld om als Valkenswaard deel te gaan nemen aan het Volwassenenfonds Sport en Cultuur. Dit fonds maakt sport en cultuur mogelijk voor volwassenen (18+) die leven rond het bestaansminimum. De gemeente bepaalt hiervoor de inleg en de voorwaarden en Stichting Sportservice Noord Brabant zorgt voor de contacten met intermediairs, sport- en cultuuraanbieders, communicatiemiddelen, actueel inzicht, jaarrekening, de afhandeling van aanvragen en de uitbetaling aan de aanbieders.

De gemiddelde bijdrage per volwassene is € 300 op jaarbasis. Van dit geld wordt de contributie of het lesgeld van een sport- of culturele activiteit betaald, rechtstreeks aan de aanbieder. Met het bedrag van € 35.000 kunnen we de licentiekosten van € 5.000 betalen en in principe 100 volwassenen helpen.

Voor kinderen is er de regeling via stichting Leergeld zodat ze mee kunnen blijven doen. Hiervoor heeft Valkenswaard al een regeling. Achter ieder kind in armoede schuilt ook een ouder in armoede die niet kan meedoen.

9 Wijknetwerkers

In het beleidskader Sociaal Domein heeft wijkondersteuning een belangrijke rol in het versterken van de sociale basis. Aan de hand van de opdracht van de raad om in elke wijk een gezicht te hebben is dit vertaald in een basis met in elke wijk een wijkondersteuner. Deze geeft invulling aan de programma's in de wijk zoals burenhulp. Om dit concept te versterken,

verbindingen tussen organisaties en verenigingen te leggen en daarmee de kracht van wijk te vergroten vanuit de opgaven uit het beleidskader is het voorstel om twee wijknetwerkers bij de gemeente in dienst te nemen. Deze 1,8 wijknetwerker vormt de schakel tussen het informele en formele netwerk in de wijk en tussen de gemeente en de wijk. De dekking hiervoor is het budget wijkondersteuning zoals dat aan de motie elke wijk een gezicht gekoppeld is.

10 Uitwerking parkeerbeleid

Op 28 september heeft de gemeenteraad de geactualiseerde parkeervisie 2023 vastgesteld. In 2024 voeren we de eerste maatregelen uit. In 2025 geven we hier verder vervolg aan door onder meer aanpassing in parkeerregimes en aanpassingen in het vergunningenbeleid. Voor de voorbereiding en implementatie is een bedrag van € 35.000 voorzien. De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de begroting in november 2023 aandacht gevraagd voor het verlagen en meer gelijktrekken van de parkeertarieven, omdat deze nogal verschillen per locatie zonder dat hier altijd een logische verklaring voor is. Doordat de raad een ander scenario (behoud betaald parkeren) heeft gekozen dan het door het college voorgestelde scenario (fasegewijze naar gratis parkeren), kan deze keuze worden gezien als een besparing op de bandbreedte van € 110.000 ten opzichte van het door het college voorgestelde scenario. Dit bedrag kan volgens de raad ingezet worden voor een verlaging en het meer gelijktrekken van de parkeertarieven. De aanvankelijk gereserveerde € 110.000 zijn echter op basis van het raadsbesluit om het betaald parkeren te behouden niet meer meegenomen in de begroting 2024, terwijl deze middelen wel nodig zijn voor de uitvoering van de door de raad aangenomen motie. Daarom voeren we dit bedrag alsnog op in de Nota Kaders 2025.

11 Stichting Belleman indexatie

De afgelopen jaren is de subsidie van de Belleman niet geïndexeerd. De Stichting heeft te maken met een stijging van de loon- en energielasten. In 2024 is om dit op te vangen naast de structurele subsidie van € 305.044 eenmalig een aanvullende subsidie van € 74.956 toegekend. Omdat dit een autonome ontwikkeling is wordt het subsidieplafond voor de Belleman vanaf 2025 verhoogd met € 44.000.

12 Nieuwe subsidies cultuur

Er is een aantal nieuwe en verhoogde aanvragen voor cultuursubsidie binnengekomen. Binnen het huidige subsidieplafond is er geen ruimte om dit op te vangen. Voorstel is om het subsidieplafond cultuur met € 29.000 te verhogen.

13 Subsidies sociale cohesie

Het huidige totaalbudget voor subsidies Sociale Cohesie is ontoereikend om de subsidies van alle wijkcommissies uit te kunnen betalen. Voor WeDommelen wordt sinds jaar en dag € 11.279 begroot terwijl de subsidieaanvraag en -toekenning al enkele jaren uitkomt op ca. € 10.000 hoger. Die aanvragen konden wij steeds honoreren omdat andere wijkcommissies geen of beduidend minder subsidie aanvroegen. Verhoging van het voor WeDommelen te begroten bedrag (+ € 10.000) is wenselijk. Daarnaast dienen we in 2025 ook rekening te houden met aanvragen van de wijkcommissies Turfberg en Geenhoven die voor 2024 geen subsidie aangevraagd hadden. Wij schatten in dat + € 20.000 toereikend moet zijn om ook die twee commissies subsidie te kunnen verstrekken.

Met een verhoging van de totale budgettaire ruimte ter hoogte van € 30.000 per 2025 is naar verwachting de omvang van dit budget weer toereikend.

	2025	2026	2027	2028
Aangepaste bandbreedte	555	-3.126	-2.406	-2.425
Beleidswensen - investeringen				
1 Buurthuis De horizon Pionier	-	-30	-30	-30
2 Realisatie uitvoeringsprogramma Dommelland	PM	PM	PM	PM
2 Dommelland deel 2 interreg projecten	-	-	-	-14
3 Extra kunstgrasveld en kleedlokalen SVV	-	-69	-69	-69
4 LED verlichting TWC en AVV	-	-8	-8	-8
5 Reservering cofinanciering regiodeal Steendrukmuseum	PM	PM	PM	PM
6 Aanleg natuurspeeltuin	-	-3	-3	-3
	-	-110	-110	-124
Aangepaste bandbreedte	555	-3.236	-2.516	-2.549

1 Buurthuis De horizon Pionier

In het schetsontwerp '21-12-2022' van EN/EN architecten voor de Pionier zijn ook de ruimtes voor het buurthuis opgenomen. In een recent overleg met de buurtvereniging is vastgesteld dat het eerder gedefinieerde Programma van Eisen (PVE) niet hoeft te worden bijgesteld. De wijkcommissie blijft op dezelfde manier zoals het nu ook gebeurt de mogelijkheid houden om een ruimte in het nieuwe buurthuis voor hun activiteiten te huren. De stuurgroep Atalenta-gemeente heeft naar aanleiding hiervan op 8 februari 2024 het Programma van Eisen buurthuis en het schetsontwerp definitief vastgesteld. De kosten voor de gemeente zijn nog niet in de begroting verwerkt. Dit in tegenstelling tot de school en de beweegruimte die conform het IHP zijn verwerkt in de begroting. De hogere kosten ten opzichte van het eerdere raadsvoorstel zijn verklaarbaar door de prijsindex.

2 Dommelland uitvoeringsprogramma

Op januari 2022 heeft de raad ingestemd met het uitvoeringsprogramma Dommelland. In het voorstel was benoemd:

“Een groot deel van het programma vraagt nog om nadere uitwerking voordat daadwerkelijk een schop in de grond gezet kan worden. Uitwerkingen en afwegingen moeten in de implementatiefase zorgvuldig gemaakt worden om de realisatiekansen te kunnen vergroten.

Bij diverse projecten en onderzoeken gaat het om planvoorbereiding en daarom worden voor deze klussen de financiële middelen in een later stadium in beeld gebracht. Een raming voor de daadwerkelijke uitvoering is namelijk pas mogelijk, nadat de voorbereidende studies duidelijkheid geven over het ambitieniveau, de haalbaarheid en de impact. We komen hierop terug bij de Nota Kaders of via een apart voorstel. Zodoende kan de gemeenteraad en het college zich nog een mening vormen.”

Projecten raming duidelijk.

Vorig jaar is voor een aantal projecten Interreg subsidie toegekend. Deze projecten zijn al verder uitgewerkt en hiervoor is een raming beschikbaar. Voor de uitvoering krijgen we 50% subsidie. De projecten waren nog niet in de begroting verwerkt:

- realiseren parkeerplaats Borkel & Schaft raming € 89.175
- realiseren fietsverbindingen Dommelpad raming € 259.530
- zichtbaar en beleefbaar maken erfgoedrelicten raming € 148.830

Totale investering € 497.535

Projecten raming nog niet bekend en ravijnjaren

Vanuit de opgave kapstok zijn er nog veel projecten die in een vroeg stadium zitten of nog een start moeten krijgen. Voor een groot gedeelte is de uitvoering voorzien in de periode van de ravijnjaren. Omdat hiermee naar de inwoners en ondernemers verwachtingen zijn gewekt en de raad voortgang wil is het van belang dat ook in de ravijnjaren geld beschikbaar is voor de uitvoering. De financiële claim kan nog onvoldoende concreet gemaakt worden, daarom is dit onderdeel niet meegenomen in de Nota kaders. Te zijner tijd zal er met een concreet raadsvoorstel om krediet gevraagd worden.

3 Extra kunstgrasveld en kleedlokalen SVV

SVV is een vereniging die de laatste jaren gestaag groeit. Niet alleen voor de competitiesport maar ook mensen met een beperking, ouderen en jongeren die gewoon na school een balletje willen trappen zijn er welkom. Om alle activiteiten en nieuwe aanwas op te kunnen vangen is een omkating van een natuurgrasveld naar een kunstgrasveld noodzakelijk. Met de komst van extra verlichting is slechts een deel van het probleem opgelost. Met de voetbalverenigingen worden gesprekken gevoerd over verdere samenwerking/ fusies. Welk scenario ook wordt gekozen voor de toekomst, voor de vereniging die op den Dries blijft zitten betekent het een extra toestroom van leden. De omkating van het natuurgrasveld is zowel voor dit moment als in de toekomst dus een noodzakelijke capaciteitsvergroting van de basisvoorziening.

4 LED verlichting TWC en AVV

Op dit moment wordt de verlichting op onze sportparken vervangen voor LED-verlichting. Met deze verduurzamingsmaatregel leveren we ene bijdrage aan een beter milieu en minder lichtvervuiling. Nu is gebleken dat de verlichting bij AVV, in tegenstelling tot anderen zelf eigenaar is van de masten en lampen. Om gelijkheid te krijgen adviseren wij om de verlichting terug in eigendom te nemen en te vervangen voor LED. Kosten € 70.000.

Daarnaast heeft TWC een verzoek ingediend om de wielervedbaan te verlichten zodat ook 's avonds getraind kan worden. De kosten voor deze investering worden geraamd op € 83.000.

5 Reservering cofinanciering regiodeal Steendrukmuseum

Om in aanmerking te komen voor cofinanciering vanuit de Regiodeal voor mogelijkheden rondom de huisvesting van het Steendrukmuseum is een reserveringskrediet opgenomen. In de zomer van 2024 wordt bekend of onze aanvraag voor cofinanciering wordt gehonoreerd. In de definitieve Begroting 2025 wordt de uitkomst van de Regiodeal aanvraag verder verwerkt. Indien onze aanvraag voor het Steendrukmuseum niet in aanmerking komt voor cofinanciering vanuit de Regiodeal, komt het reserveringskrediet ook te vervallen.

6 Aanleg natuurspeeltuin Keersopperbeemden

Een burgerpetitie en een initiatief vanuit de buurt zijn samengegaan om een natuurspeeltuin te realiseren in de Keersopperbeemden waarbij kinderen de natuur kunnen beleven en samen met het IVN-natuureducatie worden gestimuleerd om te gaan met de natuur. De natuurspeeltuin en de natuureducatie sluiten goed aan bij het natuurontwikkelingsproject Keersopdal. De aanleg van een natuurspeeltuin met natuureducatie is maatschappelijk wenselijk voor kinderen om verschillende redenen. Natuurspeeltuinen bevorderen lichamelijke activiteit. Dit draagt bij aan een gezonde levensstijl en helpt bij het voorkomen van sedentair gedrag (langdurig zitten). De natuur heeft aantoonbare positieve effecten op het mentale welzijn van kinderen. Natuureducatie helpt kinderen ook een diepere band met de natuur te ontwikkelen, wat kan bijdragen aan hun emotionele en psychologische ontwikkeling. Natuurspeeltuinen met educatieve elementen bieden kinderen de kans om meer te leren over de natuur, biodiversiteit

en milieukwesties. Natuurspeeltuinen stimuleren sociale interactie tussen kinderen. Door kinderen op jonge leeftijd bewust te maken van de natuur en het milieu, creëert men een generatie die meer geneigd is om duurzame keuzes te maken en milieubewust te handelen. Natuurspeeltuinen zijn vaak laagdrempelig en kunnen toegankelijk zijn voor kinderen van verschillende achtergronden en capaciteiten. Al met al kan de combinatie van een natuurspeeltuin met natuureducatie de algehele ontwikkeling van kinderen bevorderen en tegelijkertijd een positieve impact hebben op de maatschappij door het creëren van milieubewuste en gezonde burgers.